

RAPORT O STANIE

GMINY HARASIUKI

za rok 2024

Gmina Harasiuki
ul. Długa 11
37-413 Harasiuki
www.harasiuki.pl

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Z przyjemnością oddaję w Państwa ręce „**Raport o stanie Gminy Harasiuki za 2024 rok**”. Dokument ten został przygotowany zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.). **Raport** podsumowuje nie tylko minione dwanaście miesięcy, ale przede wszystkim ukazuje, jak wspólnym wysiłkiem budujemy naszą lokalną wspólnotę.

Dokument ten ma na celu przedstawienie mieszkańcom, radnym oraz wszystkim zainteresowanym osobom kompleksowej informacji na temat działań podejmowanych przez Wójta w minionym 2024 roku, sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, realizacji polityk, programów i strategii, wykonania budżetu, jak również realizację uchwał Rady Gminy.

Miniony rok to czas dynamicznych zmian, nowych inwestycji, licznych wyzwań, z którymi przyszło się mierzyć lokalnemu samorządowi, ale też codziennej pracy nad tym, aby Gmina Harasiuki była miejscem, z którego możemy być dumni. W **Raporcie** znajdziecie Państwo rzetelne informacje o najważniejszych działaniach samorządu, realizowanych projektach, stanie finansów, edukacji, ochronie środowiska, kulturze i wielu innych aspektach funkcjonowania naszej gminy.

Najważniejszym z założeń przygotowanego **Raportu** jest zaprezentowanie możliwie pełnego spektrum życia Gminy w oparciu o publicznie udostępniane dane statystyczne oraz inne informacje, pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu.

Raport nie tylko wzbogaca dostęp do informacji na temat działalności Wójta Gminy Harasiuki, ale jest również narzędziem stanowiącym bazę do merytorycznej dyskusji nad osiągnięciami i sukcesami Gminy, pożądanymi kierunkami jej rozwoju, czy wyzwaniami przed nią stojącymi.

Ponadto **Raport** stanowi narzędzie wspierające dialog społeczny, a także kształtowanie świadomej, obywatelskiej postawy wśród mieszkańców Gminy Harasiuki, umożliwiając mieszkańcom aktywny udział w życiu publicznym. Mieszkańcy gminy mają realny wpływ na to, jak wygląda nasza gmina i w jakim kierunku się rozwija.

Zachęcam do zapoznania się z **Raportem** i dziękuję za współtworzenie naszej wspólnej rzeczywistości, a na sesji absolutoryjnej serdecznie zapraszam do wspólnej dyskusji.

Z wyrazami szacunku

Wójt

Krzysztof KISZKA

Spis treści

WSTĘP	2
1 CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	5
1.1 Położenie administracyjne.....	5
1.2 Powierzchnia.....	5
1.3 Sołectwa.....	6
1.4 Ludność.....	7
1.4.1 Rada Gminy Harasiuki.....	9
1.4.2 Urząd Gminy Harasiuki i jednostki organizacyjne.....	9
2 SYTUACJA FINANSOWA GMINY.....	12
2.1 Budżet gminy.....	12
2.2 Dochody gminy.....	13
2.2.1 Dotacje i środki na inwestycje.....	13
2.3 Wydatki.....	14
2.4 Wynik budżetu w latach 2023 – 2024.....	15
2.5 Zadłużenie gminy Harasiuki i spłaty rat kapitałowych.....	15
3 INWESTYCJE.....	16
3.1 Środki wydatkowane w ramach funduszu sołectkiego w 2024 roku.....	16
3.2 Zadania inwestycyjne realizowane w 2024 roku.....	17
4 REALIZACJA STRATEGII, POLITYK I PROGRAMÓW.....	25
4.1 Strategia Rozwoju Gminy.....	25
4.2 Ład przestrzenny.....	26
4.2.1 Gminna sieć wodociągowo-kanalizacyjna.....	26
4.2.2 Drogi gminne.....	28
4.3 Własność materialna gminy.....	29
4.3.1 Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.....	29
4.3.2 Gospodarka nieruchomościami.....	29
4.3.3 Program opieki nad zabytkami.....	30
4.4 Środowisko.....	31
4.4.1 Rolnictwo.....	31
4.4.2 Gospodarowanie odpadami.....	31
4.4.3 Plan gospodarki niskoemisyjnej.....	32
4.4.4 Program usuwania wyrobów z azbestu.....	32
4.4.5 Ochrona przyrody.....	33
4.4.6 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi.....	33
4.5 Opieka zdrowotna.....	34
4.5.1 Ośrodek Zdrowia, apteki.....	34

4.5.2	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.	34
4.6	Oświata.	35
4.6.1	Sieć szkół i placówek oświatowych.....	35
4.6.2	Wyniki egzaminów końcowych.....	38
4.6.3	Zatrudnienie pracowników obsługi oraz nauczycieli według stopnia awansu zawodowego...	39
4.6.4	Finansowanie oświaty.	41
4.6.5	Dożywianie uczniów.	42
4.6.6	Dowożenie uczniów	42
4.6.7	Projekty, które zostały zrealizowane w 2024r. przez szkoły dla których organem prowadzącym jest Gmina Harasiuki.	42
4.6.8	Osiągnięcia uczniów.....	45
4.7	Bezpieczeństwo.....	49
4.7.1	Ochotnicze Straże Pożarne.	49
4.8	Pomoc społeczna.	52
4.8.1	Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa”.	59
4.8.2	Refundacja podatku VAT.	59
4.8.3	Pomoc za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.....	59
4.8.4	Dodatki mieszkaniowe.....	59
4.8.5	Realizacja Programu „ Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”.....	59
4.9	Realizacja uchwał Rady Gminy Harasiuki	60
4.10	Sprawy obywatelskie.	60
5	KULTURA, SPORT, PROMOCJA GMINY.	61
5.1	Kultura.....	61
5.1.1	Gminne Centrum Kultury.....	61
5.1.2	Sport i rekreacja.....	69
5.2	Promocja gminy.	70
5.3	Organizacje pozarządowe i fundacje.	70

1 CHARAKTERYSTYKA GMINY.

1.1 Położenie administracyjne.

Gmina Harasiuki jest zlokalizowana w północno- wschodniej części województwa podkarpackiego, przy granicy z województwem lubelskim, w powiecie niżańskim, graniczy z gminami: Jarocin, Ulanów i Krzeszów z województwa podkarpackiego oraz Biłgoraj, Biszczka, Janów Lubelski i Potok Górny z województwa lubelskiego.

Mapa Gminy Harasiuki.

1.2 Powierzchnia.

Powierzchnia Gminy Harasiuki wynosi 168 km² (16 829 ha), co czyni ją największą gminą w powiecie niżańskim. Ponad 53,52 % ogólnej powierzchni gminy zajmują lasy. Istniejące rolnictwo, z uwagi na słabą jakość gleb oraz rozdrobnienie gospodarstw rolnych nie stanowi już podstawy utrzymania się mieszkańców gminy.

Pozostałe grunty i nieużytki zajmują łącznie około 46,48% powierzchni gminy, a szczegółowe zestawienie gruntów przedstawia poniższa tabela:

Powierzchnia geodezyjna (w ha) z tego	16829 ha	100 %
Grunty orne	3 311	19,67%
Lasy	9 008	53,53%
Łąki trwale	1 270	7,55%
Pastwiska trwale	862	5,12%
Drogi	281	1,67%
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	136	0,81%
Nieużytki	210	1,25%
Grunty zadrzewione Lz	2	0,01%
Grunty pod rowami	45	0,27%
Grunty pod stawami	9	0,05%
Tereny kolejowe i inne tereny komunikacyjne	49	0,29%
Użytki kopalne	9	0,05%
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	14	0,08%
Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe	12	0,07%
Tereny zabudowane	385	2,29%
Sady	13	0,08%
Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	1213	7,21%

Opracowanie własne. Zestawienie powierzchni gruntów na obszarze Gminy Harasiuki.

1.3 Sołectwa.

Sołectwo jest jednostką pomocniczą gminy. Mieszkańcy poszczególnych sołectw tworzą wspólnotę samorządową. Wszystkie sołectwa działają na podstawie statutów uchwalonych przez Radę Gminy Harasiuki. W skład Gminy Harasiuki wchodzi 22 sołectw.

Lp.	Nazwa sołectwa	Powierzchnia w ha	% gminy
1.	DERYLAKI	218	1,30%
2.	BANACHY	566	3,37%
3.	GÓZD	663	3,94%
4.	HARASIUKI	796	4,73%
5.	HUCISKO	515	3,06%
6.	HUTA KRZESZOWSKA	362	2,16%
7.	HUTA PODGÓRNA	373	2,22%
8.	HUTA STARA	4 557	27,08%
9.	HUTA NOWA	691	4,11%
10.	ŁAZORY	1 287	7,65%
11.	MAZIARNIA	630	3,75%
12.	NOWA WIEŚ	1 312	7,80%
13.	KUSZE	360	2,14%
14.	KRZESZÓW GÓRNY	626	3,72%

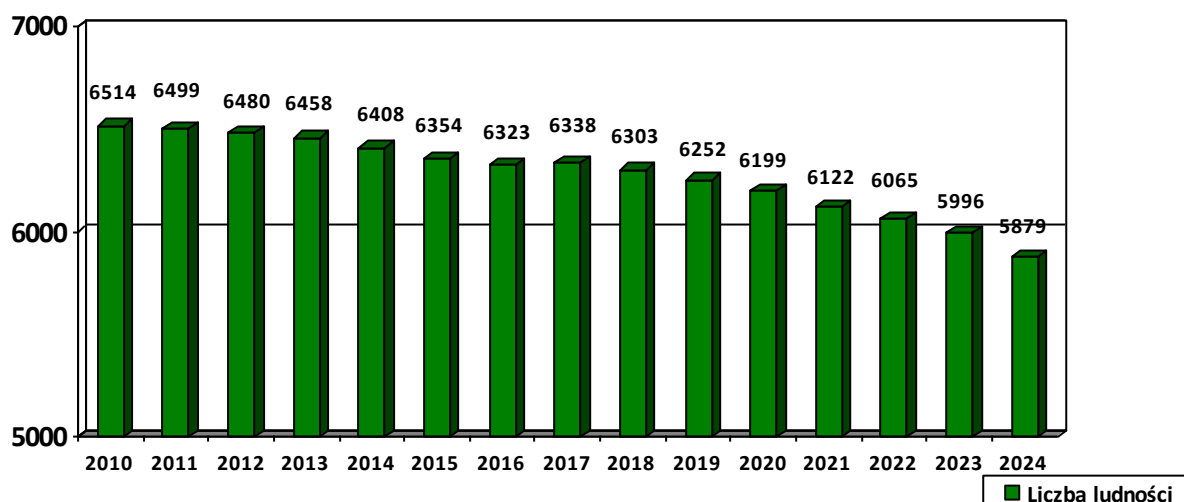
15.	SIERAKÓW	769	4,57%
16.	RYCZKI	320	1,91%
17.	ŻUK STARY	210	1,25%
18.	WÓLKA	538	3,20%
19.	ROGÓŹNIA	331	1,97%
20.	SZELIGA	311	1,85%
21.	PÓLSIERAKÓW	174	1,04%
22.	ŻUK NOWY	138	0,82%

Opracowanie własne. Sołectwa w Gminie Harasiuki oraz ich powierzchnia na dzień 31.12.2024.

1.4 Ludność.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. ogólna liczba mieszkańców Gminy Harasiuki zameldowanych na pobyt stały i czasowy, wynosiła **5879 osób**. Liczba ta z roku na rok stale maleje. W 2024 r. **zmalala o 117 osób** w porównaniu do roku poprzedniego. Łącznie w przeciągu 10 lat nastąpił spadek liczby ludności o **529 osób**. Głównym czynnikiem wpływającym na spadek liczby ludności jest duża liczba zgonów, niski przyrost naturalny oraz migracja.

Liczba mieszkańców Gminy Harasiuki

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych z ewidencji ludności: dynamika zmian liczby mieszkańców Gminy Harasiuki zameldowanych na pobyt stały i czasowy.

Liczba stałych mieszkańców Gminy Harasiuki wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosi 5832 osób.

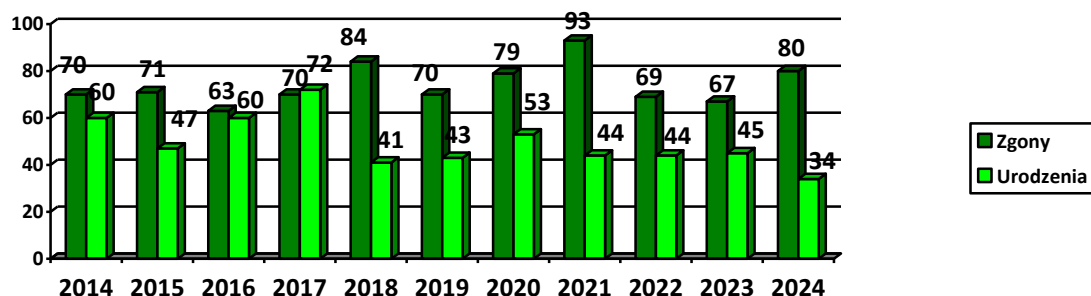
Szczegółowy podział na kategorie wiekowe oraz poszczególne sołectwa przedstawiają się następująco:

Dzieci (0-13 lat)		Młodzież (14-17 lat)		Dorośli (18 i więcej lat)		Razem
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Kobiety	Mężczyźni	
340	359	126	128	2460	2419	5832

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych z ewidencji ludności: liczba stałych mieszkańców Gminy Harasiuki w 2024 r. z podziałem na kategorie wiekowe.

Sołectwo	Dzieci (0-13 lat)		Młodzież (14-17 lat)		Dorośli (18 lat i więcej)		Razem
	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Kobiety	Mężczyźni	
Banachy	11	6	2	1	63	55	138
Derylaki	4	9	5	3	59	70	150
Gózd	25	25	8	8	168	181	415
Harasiuki	57	60	17	21	356	324	835
Hucisko	33	23	12	9	152	189	418
Huta Krzeszowska	29	22	8	8	206	201	474
Huta Nowa	20	24	3	7	129	135	318
Huta Podgórna	16	20	1	2	111	118	268
Huta Stara	11	15	9	5	99	106	245
Krzeszów Górny	13	20	11	14	178	152	388
Kusze	1	6	2	0	39	43	91
Łazory	34	33	13	13	229	218	540
Maziarnia	16	18	6	7	99	81	227
Maziarnia-Pęk	1	1	1	0	4	5	12
Nowa Wieś	12	22	4	5	137	123	303
Pólsieraków	5	3	5	1	30	25	69
Rogóżnia	8	8	2	4	52	61	135
Ryczki	3	3	1	0	25	29	61
Sieraków	16	15	6	9	113	118	277
Szeliga	3	3	4	1	35	28	74
Wólka	6	12	2	2	84	69	175
Żuk Nowy	7	6	0	3	19	21	56
Żuk Stary	9	5	4	5	73	67	163
Ogółem:	340	359	126	128	2460	2419	5832

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych z ewidencji ludności: liczba stałych mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Harasiuki w 2024r. z podziałem na kategorie wiekowe.

Opracowano na podstawie danych statystycznych z ewidencji ludności oraz USC Harasiuki: zestawienie zgonów i urodzeń w poszczególnych latach w Gminie Harasiuki.

Władze.

1.4.1 Rada Gminy Harasiuki.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym, działa na sesjach poprzez swoje komisje oraz poprzez Wójta w zakresie, w jakim wykonuje on uchwały Rady Gminy. W Radzie Gminy Harasiuki zasiada 15 radnych. W 2024r. odbyły się wybory do Rady Gminy Harasiuki IX kadencji 2024-2029. W 2024 r. Rada miała jednego przewodniczącego i dwóch zastępców. Przewodniczącym Rady Gminy Harasiuki jest Pan Wojciech Kołodziej. Radni uczestniczą w pracach komisji stałych. Przy radzie działają następujące stałe komisje:

- 1) Komisja Rewizyjna (5 członków),
- 2) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji (5 członków),
- 3) Komisja Rozwoju Społeczno-Gospodarczego, Budżetu i Finansów (5 członków),
- 4) Komisja Oświaty, Kultury, Sportu oraz Bezpieczeństwa i Zdrowia (5 członków),
- 5) Komisja Rolnictwa i Gospodarki Mieniem Komunalnym (5 członków).

Warto zwrócić uwagę, że od 2018 roku kadencja Rady Gminy trwa 5 lat. Sesje rady zwoływane są przynajmniej raz w kwartale, są one jawne, otwarte i transmitowane w Internecie. Ich termin i porządek można znaleźć na stronie bip.harasiuki.pl. W 2024 roku odbyło się 15 sesji, w tym 7 sesji nadzwyczajnych. Rada Gminy przyjęła 87 uchwał. Trzy uchwały zostały uchylone rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Podkarpackiego.

1.4.2 Urząd Gminy Harasiuki i jednostki organizacyjne.

Urząd Gminy Harasiuki zlokalizowany jest przy ul. Długiej 11 w Harasiukach. Mieści się w nim siedziba Rady Gminy, Wójta Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Obsługi Szkół, Gminnego Centrum Kultury i Zakładu Usług Komunalnych.

Urząd Gminy jest jednostką organizacyjną, przy pomocy której Wójt realizuje zadania wynikające z przepisów prawa oraz uchwał podejmowanych przez Radę Gminy. Zakres działania urzędu jest bardzo szeroki, począwszy od spraw finansowych i prowadzenia szeregu ewidencji, rejestrów poprzez nadzór nad realizacją inwestycji.

Do zadań należy również współpraca z podmiotami gospodarczymi, dbałość o dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, dróg i chodników, działania na rzecz środowiska naturalnego, po współpracę z organizacjami pozarządowymi, organizowanie wydarzeń kulturalnych, sportowych i innych, a także działania informacyjne i promocyjne Gminy Harasiuki.

Liczba osób zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych, urzędniczych, obsługi i innych na dzień początku 2024 r. wynosiła łącznie 23 osoby, a na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła łącznie 24 osoby. Stan zatrudnienia zwiększył się w roku 2024 o jeden etat. W całym roku 2024 w Urzędzie Gminy zatrudniony był 1 pracownik w ramach robót publicznych. Praca tego pracownika była dofinansowywana ze środków Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku.

Szczegółowy stan zatrudnienia prezentują poniższe tabele:

Stanowisko	Na dzień 1 stycznia 2024 r.		Na dzień 31 grudnia 2024 r.	
	Liczba pracowników	Liczba etatów	Liczba pracowników	Liczba etatów
Kierownicze	6	6	6	6
Urzędnicze	14	13,5	15	14,5
Obsługi	2	2	2	2
Inne	1	3/4	1	3/4

Opracowanie własne. Stan zatrudnienia w Urzędzie Gminy Harasiuki.

Referaty i samodzielne stanowiska	Na dzień 1 stycznia 2024 r.	Na dzień 31 grudnia 2024 r.
	Liczba pracowników	Liczba pracowników
Wójt, Sekretarz, Skarbnik	3	3
Referat organizacyjny	5	5
Referat Rozwoju Gospodarczego	5	6
Referat Finansowy	6	6
Referat Spraw Obywatelskich i Urząd Stanu Cywilnego	2	2
Samodzielne stanowisko pracy	2	2

Stan zatrudnienia w referatach i na samodzielnych stanowiskach Urzędu Gminy Harasiuki.

Na 24 osoby zatrudnione na stanowiskach urzędniczych i innych - 22 pracowników legitymuje się wyższym wykształceniem. Wszyscy urzędnicy stale podnoszą swoje kwalifikacje – czy to podejmując naukę na studiach podyplomowych, czy też uczestnicząc w szkoleniach i warsztatach – co w efekcie przekłada się na zwiększenie kompetencji.

W gminie Harasiuki jest utworzonych 6 jednostek organizacyjnych. Jedna jednostka posiada osobowość prawną a mianowicie Gminne Centrum Kultury. Pozostałe jednostki to: Zespół Obsługi Szkół, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Usług Komunalnych, Publiczna Szkoła Podstawowa w Harasiukach, Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucie Krzeszowskiej.

Lp.	Nazwa jednostki	Zatrudnieni na stanowiskach	Ile osób-etat
1.	Gminne Centrum Kultury	kierowniczych	2-2
		instruktor	1-1
		bibliotekarz	2-1,5
		gł. księgowy	1-0,05
	Razem		6-4,55
3.	PSP Harasiuki	Dyrektorów	1-1
		nauczycieli	29-21,40
		urzędniczych	1-1
		obsługi	10-9,65
	Razem		41-33,05
4.	PSP Huta Krzeszowska	Dyrektorów	1-1
		nauczycieli	24-19,08
		urzędniczych	2-2
		obsługi	8-7,86
	Razem		35-29,94
5.	Zakład Usług Komunalnych	kierowniczych	1-1
		urzędniczych	2-2
		obsługi/fizyczni	4-4
		kierowcy	3-3
	Razem		10-10
6.	Ośrodek Pomocy Społecznej	kierowniczych	1-1
		urzędniczych	4-4
		pracownicy socjalni	3-3
		usługi	1-1
		asystent rodziny	1-1
	Razem		10-10
7.	Zespół Obsługi Szkół	kierowniczych	1-1
		urzędniczych	2-2
		obsługi	0
	Razem		3-3
	OGÓŁEM		95-92,54

Opracowanie własne.

2 SYTUACJA FINANSOWA GMINY.

2.1 Budżet gminy.

Budżet gminy jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. Budżet jest uchwalany na rok budżetowy, który jest rokiem kalendarzowym (1 styczeń – 31 grudzień). Podstawą gospodarki finansowej gminy w danym roku jest uchwała budżetowa. Budżet Gminy Harasiuki na 2024 rok uchwalono Uchwałą Nr LXII/418/2023 Rady Gminy Harasiuki z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie budżetu Gminy Harasiuki na 2024 rok, w wysokości:

Planowane dochody budżetu ogółem 59 033 132,94 w tym:

dochody bieżące 38 083 096,62

dochody majątkowe 20 950 036,32

Planowane wydatki budżetu ogółem 69 618 256,84 w tym

wydatki bieżące 37 929 834,48

wydatki majątkowe 31 688 422,36

W ciągu roku budżet gminy był zmieniany uchwałami Rady Gminy Harasiuki oraz Zarządzeniami Wójta Gminy Harasiuki i ostatecznie na dzień 31 grudnia 2024 roku przedstawia się następująco:

Planowane dochody budżetu ogółem 58 784 507,45 w tym:

dochody bieżące 42 390 813,75

dochody majątkowe 16 393 693,70

Planowane wydatki budżetu ogółem 70 266 578,13 w tym:

wydatki bieżące 41 811 846,12

wydatki majątkowe 28 454 732,01, co stanowi 40,5 % udziału w wydatkach ogółem.

Zaplanowany w 2024 roku budżet Gminy Harasiuki zrealizowano po stronie dochodowej w **94,82%**, a po stronie wydatkowej w **94,62%**. Dochody bieżące zrealizowano w **99,86%**, dochody majątkowe zrealizowano w **81,79%**. Wydatki bieżące zrealizowano w **92,91%**, wydatki majątkowe zrealizowano w **97,13%**.

Rok 2024 zakończył się dla budżetu gminy Harasiuki **deficytem budżetowym w wysokości 10 747 663,31 zł.**

Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi stanowi nadwyżkę operacyjną. Na koniec 2024 roku nadwyżka operacyjna wyniosła **3 483 437,34 zł.**

Poziom wolnych środków po odliczeniu obsługi zadłużenia w latach 2023 i 2024 przedstawia tabela poniżej:

Lp.	Tytuł	2023	2024
1.	Wolne środki	3 429 477,96	2 958 500,39
2.	Obsługa zadłużenia	126 197,71	202 732,33
3.	Wolne środki po odliczeniu obsługi zadłużenia	3 303 280,25	2 755 768,06

2.2 Dochody gminy.

Lp.	Tytuł dochodu	Wykonanie w latach	
		2023	2024
1.	dochody bieżące, w tym:	36 351 606,27	42 331 718,77
a.	udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	2 071 993,00	3 149 261,00
b.	udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	33 983,00	1 274 200,76
c.	subwencje, w tym:	17 999 811,90	21 062 241,00
	oświatowa	6 798 796,00	9 793 421,00
	wyrównawcza	8 388 711,00	9 806 635,00
	równoważąca	648 463,00	
	rozwojowa		283 202,00
	uzupełnienie subwencji ogólnej	2 163 841,90	1 178 983,00
d.	dotacje	10 552 652,95	15 418 011,54
e.	dochody pobierane przez US	207 865,14	271 547,66
f.	dochody własne	5 485 300,28	5 995 932,23
2.	dochody majątkowe, w tym	13 842 113,49	13 407 991,54
a.	ze sprzedaży majątku	2 500 000,00	2 415,94
b.	z tytułu dotacji oraz środki przeznaczone na inwestycje	11 342 113,49	13 405 575,60
3.	Dochody ogółem	50 193 719,76	55 739 710,31

Procentowy udział dochodów bieżących i dochodów majątkowych w dochodach ogółem w latach 2023 i 2024 przedstawia się następująco:

Lp.	Tytuł dochodu	2023	2024
1.	Dochody bieżące	72,42	75,95
2.	Dochody majątkowe	27,58	24,05

Procentowy udział dochodów własnych w dochodach ogółem w roku 2023 wynosił **10,93%**, a w roku 2024 - **10,76%**.

2.2.1 Dotacje i środki na inwestycje.

Analiza struktury dotacji celowych jest analizą dochodów budżety gminy Harasiuki z określonym ogólnie przeznaczeniem. Środki przekazane przez organy dotujące mają ściśle określony kierunek ich wydatkowania i nie ma możliwości zmiany tych celów. Udział dotacji celowych w dochodach budżetu gminy Harasiuki pokazuje zakres współdziałania gminy z innymi jednostkami w realizacji zadań publicznych.

Procentowy udział dotacji i środków na inwestycje w dochodach ogółem przedstawia się następująco:

Lp.	1	1.1	1.2	2.
Wyszczególnienie	Dochody ogółem	Dochody bieżące	Dochody majątkowe	% udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem
2018	26 594 052,31	26 292 582,20	301 470,11	1,13
2019	31 624 591,19	29 393 151,84	2 231 439,35	7,06
2020	39 283 933,56	31 770 599,94	7 513 333,62	19,13
2021	47 703 750,06	32 940 236,02	14 763 514,04	30,95
2022	43 181 495,95	38 526 273,60	4 655 222,35	10,78
2023	50 193 719,76	36 351 606,27	13 842 113,49	27,58
2024	55 739 710,31	42 331 718,77	13 407 991,54	24,05

2.3 Wydatki.

Struktura wydatków gminy Harasiuki w latach 2023 – 2024.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w latach	
		2023	2024
1.	Wydatki bieżące, w tym	33 777 682,47	38 848 281,43
a.	Wydatki na obsługę długu	126 197,71	202 732,33
2.	Wydatki majątkowe	13 318 250,71	27 639 092,19
3.	Wydatki ogółem	47 095 933,18	66 487 373,62

Procentowy udział wydatków bieżących i wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2023 – 2024.

Lp.	1.	1.1	1.2	2.
Wyszczególnienie	Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe	% udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem
2018	25 156 206,97	24 336 655,83	819 551,14	3,26
2019	31 115 568,07	27 634 538,25	3 481 029,82	11,19
2020	34 099 192,58	28 835 146,94	5 264 045,64	15,44
2021	44 486 840,05	29 939 309,03	14 547 531,02	32,7
2022	46 905 374,11	35 705 186,24	11 200 187,87	23,88
2023	47 095 933,18	33 777 682,47	13 318 250,71	28,28
2024	66 487 373,62	38 848 281,43	27 639 092,19	41,57

2.4 Wynik budżetu w latach 2023 – 2024.

Część operacyjna:

Treść	2023	2024
Dochody bieżące	36 351 606,27	42 331 718,77
Wydatki bieżące	33 777 682,47	38 848 281,43
Nadwyżka operacyjna	2 573 923,80	3 483 437,34
Splata zadłużenia- rozchody	900 000,00	3 000 000,00
Przychody z tytułu:	3 429 477,96	17 776 002,91
Kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych	2 100 000,00	8 314 000,00
Wolnych środków	1 329 477,96	9 462 002,91

Część majątkowa:

Treść	2023	2024
Dochody majątkowe	13 842 113,49	13 407 991,54
Wydatki majątkowe	13 318 250,71	27 639 092,19
Saldo kapitałowe	523 862,78	-14 231 100,65
Nadwyżka operacyjna	2 573 923,80	3 483 437,34
Wynik budżetu	3 097 786,58	-10 747 663,31

2.5 Zadłużenie gminy Harasiuki i spłaty rat kapitałowych.

Rok	Kwota długu na koniec roku	Spłaty w poszczególnych latach
2018	3 525 000,00	926 486,00
2019	3 500 000,00	3 525 000,00
2020	3 933 875,00	1 448 000,00
2021	2 581 875,00	1 352 000,00
2022	1 800 000,00	781 875,00
2023	3 000 000,00	900 000,00
2024	8 314 000,00	3 000 000,00
2025	5 600 000,00	2 714 000,00
2026	5 600 000,00	0,00
2027	5 600 000,00	0,00
2028	5 215 000,00	385 000,00
2029	4 795 000,00	420 000,00
2030	4 375 000,00	420 000,00
2031	3 885 000,00	490 000,00
2032	3 360 000,00	525 000,00
2033	2 765 000,00	595 000,00

2034	2 100 000,00	665 000,00
2035	1 407 000,00	693 000,00
2036	714 000,00	693 000,00
2037	0,00	714 000,00

Na koniec 2024 roku zadłużenie gminy wynosi 8 314 000,00 zł w związku z wyemitowanymi papierami wartościowymi (obligacje komunalne).

Należy nadmienić, iż w kwietniu 2025 r. dokonano wykupu obligacji komunalnych na kwotę 2 714 000,00 zł.

Dochody z najmu lokali mieszkalnych i użytkowych za 2024 r.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. zaległości w opłatach za najem lokali mieszkalnych będących w zasobie gminy wynosiły 779,60 zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiły 2.856,72 zł. Wpływy z tytułu najmu lokali użytkowych i mieszkalnych wyniosły 220 129,56 zł.

3 INWESTYCJE.

3.1 Środki wydatkowane w ramach funduszu sołeckiego w 2024 roku.

L.p.	Miejscowość	Nazwa zadania	Kwota
1.	Banachy	zakupiono wyposażenie do kuchni w świetlicy wiejskiej	23 035,24 zł
2.	Derylaki	zakup wyposażenia na plac zabaw	23 703,00 zł
3.	Gózd	zmodernizowano przystanek autobusowy znajdujący się obok remizy	15 000,00 zł
		zakupiono wyposażenie do kuchni w świetlicy	19 999,20 zł
		wykonano ogrodzenie placu zabaw na placu szkolnym	6 998,00 zł
4.	Harasiuki	dofinansowanie zadania pn. Budowa budynku garażowego z częścią administracyjną dla OSP	66 770,00 zł
5.	Hucisko	wykonanie schodów z kostki brukowej przy świetlicy, chodnika do altany oraz zakup grilla kamiennego wraz z montażem	8 000,00 zł
		zakupiono wyposażenie do kuchni w świetlicy	14 999,53 zł
		wykonano oświetlenie uliczne w kierunku cmentarza i kolonii Hucisko	17 236,72 zł
6.	Huta Krzeszowska	zakupiono wyposażenie do budynku wielofunkcyjnego w części przeznaczonej dla mieszkańców	27 999,99 zł

L.p.	Miejscowość	Nazwa zadania	Kwota
		koszenie i utrzymanie zieleni przy placu zabaw, budynku OSP i Budynku starej Gminy	2 670,68 zł
		dofinansowano zakup samochodu dla OSP	15 000,00 zł
7.	Huta Nowa	wymieniono pokrycie dachu, podbitki i orynnowanie na świetlicy	400,00 zł
		zakupiono środki na bieżące utrzymanie świetlicy oraz terenu wokół świetlicy	587,15 zł
8.	Huta Podgórna	ułożono kostkę brukową na placu zabaw przy świetlicy	5 000,00 zł
		zakupiono sprzęt i wyposażenie do świetlicy	26 640,02 zł
9.	Huta Stara	rozbudowano plac zabaw	30 447,12 zł
10.	Krzeszów Górny	dofinansowano budowę garażu OSP	40 000,00 zł
		zakupiono środki czystości w celu utrzymania świetlicy i placu obok świetlicy	191,71 zł
11.	Kusze	wybudowano altanę drewnianą ze stołem i ławkami wraz z ułożeniem kostki brukowej pod altanę przy świetlicy	18 000,00 zł
		zakupiono środki czystości w celu utrzymania świetlicy i placu obok świetlicy	1 763,30 zł
12.	Łazory	dofinansowano zadanie pn. Przebudowa drogi gminnej Nr 102107R Łazory-PCB	50 077,50 zł
13.	Maziarnia	wykonano remont świetlicy	29 445,57 zł
14.	Nowa Wieś	wykonano remont kuchni, korytarza oraz pomieszczenia gospodarczego w świetlicy	33 500,00 zł
		zakupiono środki czystości	285,62 zł
15.	Pólsieraków	wykonano remont dachu na świetlicy	18 027,90 zł
16.	Rogóżnia	wykonano rozbudowę świetlicy wiejskiej	22 501,49 zł
17.	Ryczki	dobudowano ogrodzenie wokół świetlicy	8 500,00 zł
		dofinansowano remont drogi dojazdu rolnego	9 194,05 zł
18.	Sieraków	wykonano remont dróg wewnętrznych - ul. Łąkowa, droga za Tanwią w kierunku Derylaków	32 644,20 zł
19.	Szeliga	wykonano remont świetlicy	8 089,99 zł
		zakupiono wyposażenie do świetlicy	10 000,00 zł
20.	Wólka	zakupiono wyposażenie do świetlicy	25 172,10 zł
21.	Żuk Nowy	zakupiono wyposażenie placu zabaw	17 293,00 zł
22.	Żuk Stary	zakupiono wyposażenie do kuchni i świetlicy oraz środki w celu utrzymania świetlicy i placu wokół świetlicy	24 437,82 zł

Wydatki poniesione w ramach Funduszu Sołeckiego w 2024 r. wynosiły 653 610,90 zł, co stanowi 0,98 % w wydatkach ogółem.

3.2 Zadania inwestycyjne realizowane w 2024 roku.

Wysokość wydatków ogółem, w tym wydatków inwestycyjnych Gminy Harasiuki sukcesywnie ulega zwiększeniu co uwidacznia poniższy wykres. Należy zauważyć, że stosunek procentowy wydatków inwestycyjnych do wydatków ogółem ma tendencję

wzrostową z niespełna 3,26% w 2018 roku, aż do 41,57% w 2024 roku. Oznacza to, że wydatki na inwestycje stanowią około połowy budżetu Gminy, a wielkość pozyskiwanych środków corocznie ulega znacznemu zwiększeniu.

Wysokość wydatków inwestycyjnych 2018-2024

1. Zadania inwestycyjne realizowane w 2024 roku. Łącznie wydatkowano **27 639 092,19 zł**, w tym:

1) **„Przebudowa drogi gminnej Nr 102107R Łazory PCB od km 0 + 706,50 do km 1 + 563” na odcinku długości 856,50 mb.** Zakres robót obejmował: remont odcinka jednojezdniowego, dwupasowego, dwukierunkowego drogi gminnej, przebudowę drogi w zakresie zjazdów, przebudowę drogi gminnej w zakresie pasa rowerowego, przebudowę drogi w zakresie zatoki autobusowej wraz z peronem, konserwację oraz aktualizację istniejącego oznakowania drogowego pionowego i poziomowego, odwodnienie drogi: konserwacja i reprofilacja istniejących rowów i przepustów. Łączna wartość zadania to kwota **1 623 524,83 zł**, w tym:

- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - **1 283 272,00 zł**,
- środki własne - **340 252,83 zł**;

2) **„Przebudowa drogi gminnej Nr 102104R w miejscowości Gózd w formule „zaprojektuj i wybuduj”.** Roboty polegały na przebudowie drogi gminnej w zakresie wzmocnienia istniejącej nawierzchni jezdni i drogi dla pieszych na odcinku długości 3037 mb. Zakończenie zadania przewidziano w 2025 roku.

Łączna wartość zadania wynosi **4 274 426,32 zł**, w tym:

- dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - **2 713 395,00 zł**,
- wkład własny - **1 561 031,32 zł**.

W 2024 roku wydatkowano **2 721 063,82 zł**;

3) **„Budowa drogi gminnej do terenów inwestycyjnych w obrębie ewidencyjnym Gózd w celu połączenia z drogą powiatową Nr 1041R - I etap.”** Zakres rzeczowy

zadania obejmował budowę (podbudowa tłuczniem) drogi gminnej dojazdowej na odcinku długości 750,00 mb.

Łączna wartość zadania to kwota **484 041,88 zł**, w tym:

- Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - **401 200,00 zł**,
- środki własne – **82 841,88 zł**;

4) „Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 858 na terenie gminy Harasiuki”.

Gmina Harasiuki przejęła i realizowała we współpracy z Samorządem Województwa Podkarpackiego zadanie inwestycyjne dotyczące drogi nr 858. Roboty polegały na przebudowie drogi poprzez budowę drogi dla pieszych i rowerów na długości 2 635 mb, budowie pobocza bitumicznego w miejscowości Rogoźnia na odcinku dł. 674 mb, wykonaniu nawierzchni bitumicznej do granicy gminy Harasiuki na odcinku długości 1 585 mb.

Łączna wartość zadania to kwota **7 561 912,46 zł**, w tym:

- Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - **4 040 000 zł**,
- budżet województwa - **2 497 806,00 zł**,
- wkład własny - **1 024 106,46 zł**.

W 2023 roku wydatkowano **64 714,00 zł**.

W 2024 roku wydatkowano **7 497 198,46 zł**;

5) „Przebudowa drogi gminnej Nr 102103R w miejscowości Maziarnia od km 0 + 000 do km 0 + 699”. W ramach zadania dokonano przebudowy drogi na odcinku ok. 700 mb. poprzez modernizację skrzyżowań, budowę zjazdów wymianę przepustów, budowę chodnika oraz ułożenie nowej nawierzchni jezdni.

Łączna wartość zadania to kwota brutto **1 627 022,20 zł**, w tym:

- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - **859 508,00 zł**,
- środki własne - **767 514,20 zł**;

6) Remonty dróg dojazdowych do gruntów rolnych w miejscowości Nowa Wieś i Wólka na łącznej długości 494 mb, (*Nowa Wieś 90 334,90 zł. Wólka 60 887,61 zł*)

Łączna wartość zadania to kwota **151 222,51 zł**, w tym:

- Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych - **110 000,00 zł**,
- środki własne - **41 222,51 zł**;

7) „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1067R Łazory - Bidaczów Stary w miejscowości Łazory polegająca na budowie drogi rowerowej na długości 3 987 mb.

Łączna wartość zadania to kwota **2 633 102,81 zł**, w tym:

- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - **2 075 962,00 zł**,
- Powiat Nizański - **518 990,63 zł**,
- środki własne - **38 150,18 zł**;

8) „Przebudowa dróg powiatowych polegających na budowie ciągów pieszych i rowerowych na terenie gminy Harasiuki” – opracowanie dokumentacji projektowej. W ramach zadania planuje się wykonać ciągi rowerowe w ciągu drogi **Gózd – Huta Krzeszowska (cmentarz) - Huta Krzeszowska (ul. Janowska)**

i w miejscowości **Maziarnia** o łącznej długości 2 700 mb. Zadanie będzie realizowane w latach 2024 – 2026.

Łączna wartość zadania to kwota **3 999 949,15 zł**, w tym:

- Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 - **3 319 957,79 zł**,
- środki własne - **679 991,36 zł**.

W 2024 roku wydatkowano **28 413,00 zł**;

- 9) **„Zagospodarowanie terenów zielonych rekreacyjno-wypoczynkowych w miejscowości Harasiuki”** Roboty dotyczyły rozebrania istniejących traktów pieszych i wykonanie nowych oraz zagospodarowanie terenów rekreacyjno-wypoczynkowych poprzez wykonanie rabat wraz z nasadzeniem roślin oraz wykonanie elementów małej architektury tj.: pergoli, ławek, koszy na śmieci.

Łączna wartość zadania to kwota **225 064,38 zł**, w tym:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich w kwocie **122 574,00 zł**,
- środki własne - **102 490,38 zł**;

- 10) **„Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Harasiuki wraz z budową odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Huta Krzeszowska”.**

W ramach zadania wykonano 140 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków w 9 miejscowościach gminy Harasiuki tj.: Rogóznia, Banachy, Szeliga, Maziarnia, Maziarnia-Pęk, Sieraków, Pólsieraków, Żuk Nowy, Ryczki. Wybudowano sieć wodociągową na długości 190 mb w Hucie Krzeszowskiej oraz zakupiono zestaw asenizacyjny, w którego skład wchodzi ciągnik rolniczy i beczka do wywozu nieczystości.

Łączna wartość zadania to kwota **3 739 191,20 zł**, w tym

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich – **3 403 883,60 zł**,
- środki własne – **891 292,20 zł**;

W 2022-2023 roku wydatkowano **430 607,60 zł**.

W 2024 roku wydatkowano **3 308 583,60 zł**;

- 11) **„Przebudowa i rozbudowa obiektów pełniących funkcje kulturalne na terenie gminy Harasiuki”.** W ramach zadania dokonano przebudowy 6 obiektów z terenu gminy w celu pełnego przystosowania do pełnienia funkcji kulturalnych.

- **Przebudowę i rozbudowę budynku wielofunkcyjnego w miejscowości Huta Krzeszowska.**

Zakres robót obejmował: przebudowę dachu wraz z pokryciem, wykonanie sufitu nad pierwszym piętrzem, stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji wod - kan, c.o., elektrycznej, posadzek, elewacji ścian zewnętrznych, podjazdu dla osób niepełnosprawnych, montaż windy na pierwsze piętro, montaż instalacji fotowoltaicznej;

- **Przebudowę budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Żuk Stary.** Zakres robót obejmował: przebudowę konstrukcji dachu wraz z wymianą pokrycia, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie elewacji ścian zewnętrznych, sufitu podwieszanego nad salą widowiskową, instalacji elektrycznej, podjazdu dla osób niepełnosprawnych, wykonanie schodów zewnętrznych;

- **Przebudowę i rozbudowę budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Nowa Wieś.**

Zakres robót obejmował: przebudowę dachu (wykonanie wzmocnienia konstrukcji dachowej wraz z wymianą pokrycia), wykonanie elewacji zewnętrznej budynku, wykonanie wyjścia i schodów ewakuacyjnych z sali widowiskowej zlokalizowanej na pierwszym piętrze, sufitu podwieszanego, instalacji elektrycznej, schodów zewnętrznych, dobudowa zadaszeń nad wejściami zewnętrznymi;

– **Rozbudowa i przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Krzeszów Górny.**

Zakres robót obejmował: rozbudowę budynku o pomieszczenia pomocnicze sali widowiskowej, wykonanie, ścian zewnętrznych i wewnętrznych, dachu wraz z pokryciem, tynków wewnętrznych i zewnętrznych, instalacji wod-kan., co., elektrycznej, sufitu;

– **Rozbudowę budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Kusze.**

Zakres robót obejmował: wykonanie sufitu typu lekkiego, instalacji wod-kan. elektrycznej, posadzek, tynków wewnętrznych, okładzin ścian i posadzek, elewacji zewnętrznej.;

– **Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Hucisko.**

Zakres robót obejmował: przebudowę dachu wraz z wymianą pokrycia dachowego, wykonanie sufitu typu lekkiego (podwieszanego) i wymianę podłogi w sali widowiskowej, wymianę instalacji elektrycznej. Zadanie było realizowane w latach 2022-2024.

Łączna wartość zadania to kwota **6 090 779,34 zł**, w tym:

- Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – **4 749 093,00 zł**,
- środki własne - **1 341 686,34 zł**.

W 2022-2023 roku wydatkowano **3 314 268,22 zł**.

W 2024 roku wydatkowano **2 776 511,12 zł**;

12) „Budowa targowiska w miejscowości Harasiuki w formule „zaprojektuj i wybuduj”. W ramach zadania wybudowano targowisko o pow. 264 m² z wyznaczonymi strefami do handlu produktami rolno – spożywczymi, wyposażoną w instalację fotowoltaiczną o mocy 6 KW. Wykonano również nawierzchnię z kostki brukowej o pow. 1210 m², oświetlenie terenu targowiska, zagospodarowano tereny zieleni i przyłącze kanalizacyjne z pompownią ścieków, odwodnienie, punkt wody pitnej, wiatę śmietnikową, stoły oraz parking. Całkowita pow. terenu pod inwestycję wynosiła ok 4 409 m².

Łączna wartość zadania to kwota **1 446 541,50 zł**, w tym:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - **910 233,00 zł**,
- środki własne - **545 308,50 zł**;

13) „Remont kompleksu sportowego „Moje Boisko” – Orlik 2012 przy ulicy Sportowej w Harasiukach”. W ramach zadania dokonano wymiany oświetlenia na energooszczędne, remont budynku szatniowego, nawierzchni boisk i piłkochwyłów.

Łączna wartość zadania to kwota **273 345,50 zł**, w tym:

- Fundusz rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu modernizacji kompleksów sportowych „MOJE BOISKO” Orlik 2012 - **168 800,00 zł**,
- środki własne - **104 545,50 zł**;

14) „Rozbudowa i przebudowa garażu OSP w Krzeszowie Górnym – Etap I.”

Zakres rzeczowy przedmiotu zamówienia obejmował rozbudowę i przebudowę budynku garażu OSP o jedno pomieszczenie garażowe.

Łączna wartość zadania to kwota **204 139,71 zł**, w tym:

- środki własne - **204 139,71 zł**;

- 15) Rozbudowa i przebudowa PSP w Hucisku**”. Zakres robót obejmował wykonanie przebudowy dachu wraz z obróbkami blacharskimi, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.

Łączna wartość zadania to kwota **255 688,85 zł**, w tym:

- środki własne - **255 688,85 zł**;

- 16) „Budowa budynku garażowego z częścią administracyjną dla OSP Harasiuki” - Etap I i II.**

Etap I - w ramach zadania wykonano fundamenty.

Etap II - w ramach zadania wykonano roboty żelbetowe ściany, stropy i schody.

Zakończenie zadania przewidziano w 2025 roku.

Łączna wartość zadania to kwota **315 297,21 zł**, w tym:

- środki własne - **315 297,21 zł**.

W 2024 roku wydatkowano **163 721,52 zł**.

- 17) Dokonano remontu budynku drewnianej plebani w Hucie Krzeszowskiej** poprzez wymianę oszalowania stolarki okiennej i drzwiowej, orynnowania, pokrycia dachowego i impregnacji drewnianych elementów konstrukcji.

Łączna wartość zadania to kwota **279 288,00 zł**, w tym:

- Rządowy Program Odbudowy Zabytków - **273 702,24 zł**,
- środki własne - **5 585,76 zł**;

- 18) „Poprawa efektywności energetycznej w gminie Harasiuki przez obniżenie energochłonności oświetlenia oraz redukcje mocy opraw oświetleniowych”.**

W ramach zadania wykonano wymianę opraw oświetlenia ulicznego na terenie całej Gminy w ilości **381 szt.** Zakończenie zadania przewidziano w 2025 roku.

Łączna wartość zadania to kwota **772 069,13 zł**, w tym:

- Rządowy Fundusz Polski Ład „Program inwestycji strategicznych” - **570 000,00 zł**,
- środki własne – **202 069,13 zł**;

W 2024 roku wydatkowano **202 069,13 zł**;

- 19) „Rozwijanie systemu ratownictwa – zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego typu lekkiego oraz wyposażenie jednostki OSP włączonej do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego z terenu Gminy Harasiuki.”** - zakupiono na potrzeby OSP Harasiuki samochód ratowniczo-gaśniczy o wartości **343 700 zł** oraz wyposażenie dla jednostki za kwotę **185 780,00 zł**.

Łączna wartość zadania to kwota **532 118,36 zł**, w tym:

- Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 – **434 353,62 zł**,
- środki własne - **97 764,74 zł**;

- 20) Trwają prace przy realizacji zadania pn. „Rozbudowa i przebudowa budynku administracyjnego na potrzeby Gminnego Centrum Kultury „Realizacja zadania**

polega na rozbudowie i przebudowie istniejącego budynku administracyjnego na potrzeby GCK w wyniku czego zwiększy się powierzchnia użytkowa pomieszczeń. Zakończenie zadania przewidziano w 2025 roku.

Łączna wartość zadania to kwota **2 461 989,72 zł**, w tym:

- Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 – **1 999 800,00 zł**,
- środki własne - **462 189,72 zł**;

W 2024 roku wydatkowano **262 248,72 zł**;

- 21) Trwają roboty przy realizacji inwestycji pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Kusze, Sieraków, Derylaki, Łazory gmina Harasiuki – Etap I (Derylaki – Łazory).** W ramach zadania wykonana zostanie sieć kanalizacji sanitarnej w dwóch miejscowościach Derylaki i Łazory wraz z przepompowniami sieciowymi. Łączna długości sieci kanalizacyjnej to **15 451 mb**. Zakończenie zadania przewidziano w 2025 roku.

Łączna wartość zadania to kwota **7 550 838,85 zł**, w tym:

- Rządowy Fundusz Polski Ład „Program inwestycji strategicznych” – **6 500 000,00 zł**,
- środki własne - **1 050 838,85 zł**;

W 2024 roku wydatkowano **377 541,94 zł**;

- 22) Trwają roboty przy realizacji zadania pn. Remont i przebudowa zabytkowego budynku byłego Urzędu Gminy w Hucie Krzeszowskiej.** W ramach zadania zostały wykonane roboty wewnętrzne i zewnętrzne. Przeprowadzono docieplenie wraz z oszalowaniem, wymianą stolarki okiennej, przebudowano dach i wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych. Zakończenie zadania przewidziano w 2025 roku.

Łączna wartość zadania to kwota **1 330 502,30 zł**, w tym:

- Rządowy Fundusz Polski Ład „Program inwestycji strategicznych” – **960 990,00 zł**,
- dofinansowanie z Powiatu niżańskiego – **169 125,00 zł**,
- środki własne – **200 387,30 zł**.

W 2024 roku wydatkowano **185 512,30 zł**;

- 23) Rozpoczęto realizację zadania pn. „Budowa zbiornika wodnego (stawu) w miejscowości Huta Krzeszowska gmina Harasiuki”.** Zakres robót obejmował będzie wycinkę drzew i zakrzaczeń, roboty ziemne i zagospodarowanie terenu.

Zakończenie zadania przewidziano w 2025 roku.

Łączna wartość zadania to kwota **243 143,16 zł**, w tym:

- Środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - **240 000,00 zł**,
- środki własne – **3 143,16 zł**;

W 2024 roku wydatkowano **3 143,16 zł**;

- 24) Rozpoczęto realizację inwestycji pn. „Przebudowa, modernizacja infrastruktury wodociągowej w celu poprawy jakości systemów zaopatrzenia w wodę**

i likwidacji strat wody na terenie gminy Harasiuki". Realizacja inwestycji została podzielona na dwie części. Zakończenie przewidziano w 2025 r.

Łączna wartość zadania to kwota **9 248 957,29 zł**, w tym:

- Europejskie Fundusze dla Podkarpacia 2021-2027 – **7 861 613,69 zł**,
- środki własne – **1 387 343,60 zł**;

Część I pn. „Nadbudowa, przebudowa i remont budynku Stacji Uzdatniania Wody wraz z montażem dwóch naziemnych zbiorników wody w Hucie Krzeszowskiej”. W ramach zadania realizowane będą roboty budowlane i sanitarne, w tym wykonana będzie instalacja elektryczna, wodociągowa, kanalizacyjna i odgromowa. Ponadto planuje się przebudowę stropodachu na dach dwuspadowy, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie elewacji oraz roboty wykończeniowe wewnątrz i na zewnątrz budynku. Jedną z najbardziej kosztowych prac inwestycyjnych będzie część sanitarna dotycząca stacji uzdatniania wody (SUW), w tym: zakup dwóch zbiorników wykonanych ze stali nierdzewnej o łącznej pojemności 300 m³, dostawa i montaż wyposażenia SUW, wykonanie fundamentów pod naziemne zbiorniki retencyjne, oraz przyłącza instalacji wodnej, elektrycznej i kanalizacyjnej.

W 2024 roku wydatkowano **4 305,00 zł**.

Część II pn. „Rozbudowa sieci wodociągowych oraz wymiana zasuw sieciowych i hydrantów”. W ramach zadania planuje się wykonać sieć wodociągową o długości 4412 mb., wymianę 262 szt. zestawów hydrantowych naziemnych, wymianę 107 sztuk zestawów zasuw sieciowych.

- 25) „Zakup środków trwałych służących wykonywaniu zadań na wypadek klęski żywiołowej przez jednostki samorządu terytorialnego związanych z zapobieganiem jej skutkom”**. Zakupiono quada wraz z przyczepką na potrzeby gminy na kwotę **78 155,00 zł**.

Łączna wartość zadań to kwota **78 155,00 zł**, w tym:

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie – **52 430,00 zł**,
- środki własne - **25 725,00 zł**;

- 26) W 2024 roku realizowane były zadania inwestycyjne finansowane jedynie za środków własnych budżetu Gminy w łącznej wysokości **879 679,06 zł**, w tym:**

- a) Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Sieraków - 7 366,10 zł,**
- b) Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Hucisko - dokumentacja projektowa - 15 000,00 zł,**
- c) Przebudowa pompowni ścieków w Hucie Krzeszowskiej - 26 537,87 zł,**
- d) Budowa drogi gminnej nr 102107R Łazory - PCB (odcinek PCB most) - opracowanie dokumentacji - 84 840,00 zł,**
- e) Budowa drogi gminnej w Harasiukach - dokumentacja projektowa (tzw. II rząd zabudowy) - 57 299,99 zł,**
- f) Nabycie działki zabudowanej nr 128/1 w miejscowości Harasiuki - 422 506,40 zł,**
- g) Zakup programu finansowo- księgowego do Urzędu Gminy - 61 500,00 zł,**
- h) Zakup samochodu pożarniczego dla OSP Huta Krzeszowska 35 000,00 zł,**

- i) Termomodernizacja budynków szkół na terenie gminy Harasiuki - etap I (audyt energetyczny, opracowanie wniosków o dofinansowanie) - **24 600,00 zł**,
 - j) Zakup samochodu dostawczego do przewozu posiłków dla szkół - **26 500,00 zł**,
 - k) Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Łazory - dokumentacja projektowa - **6 998,70 zł**,
 - l) Przebudowa sieci elektrycznej na kompleksie sportowo-rekreacyjnym w Harasiukach - **77 030,00 zł**,
 - m) Przebudowa systemu monitoringu na kompleksie sportowo - rekreacyjnym w Harasiukach - **34 500,00 zł**,
 - n) Dotacja dla Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nisku (SPZZOZ) na doposażenie Oddziału Rehabilitacji w sprzęt medyczny - **35 000 zł**.
- 27) W ramach funduszy sołeckich na zadania inwestycyjne wydatkowano łącznie **133 583,33 zł** w tym:
- 1) **Gózd:** „Zmodernizowano przystanek autobusowy obok remizy w Goździe” - **15 000,00 zł**,
 - 2) **Kusze:** „Budowa altany drewnianej ze stołem i ławkami wraz z wykonaniem wylewki, ułożeniem kostki brukowej pod altanę przy świetlicy w Kuszach” - **18 000,00 zł**,
 - 3) **Huta Stara:** „Rozbudowa placu zabaw w Hucie Starej” - **30 447,12 zł**,
 - 4) **Rogóznia:** „Rozbudowa świetlicy wiejskiej w m. Rogóznia” - **24 900,00 zł**,
 - 5) **Huta Krzeszowska:** „Zakup wyposażenia budynku wielofunkcyjnego do części przeznaczonej dla mieszkańców” - **27 999,99 zł**,
 - 6) **Hucisko:** „Budowa oświetlenia ulicznego w kierunku cmentarza i Kolonii Hucisko” - **17 236,72 zł**.

4 REALIZACJA STRATEGI, POLITYK I PROGRAMÓW.

4.1 Strategia Rozwoju Gminy.

UCHWAŁĄ nr LX/392/2023 Rady Gminy Harasiuki z dnia 3 listopada 2023 r. przyjęta została „Strategia Rozwoju Gminy Harasiuki na lata 2023-2030”.

Strategia rozwoju gminy stanowi podstawę do podejmowania bieżących, jak i długookresowych decyzji związanych z rozwojem Gminy Harasiuki oraz zaspokajaniem potrzeb lokalnej społeczności. Strategia pozwala na stworzenie długofalowej wizji rozwoju gminy oraz odpowiednią koordynację i hierarchizację działań. Pozwala także we właściwy sposób i w odpowiedniej kolejności rozwiązywać problemy, a nawet przewidywać niektóre z nich, zanim się pojawią.

Ponadto strategia wskazuje kierunki rozwoju i kolejność działań, uwzględniając przy tym możliwości finansowe gminy, a przede wszystkim jest podstawą do pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań w niej wyznaczonych.

4.2 Ład przestrzenny.

W Gminie Harasiuki obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego uchwalone uchwałą nr XXV/152/2020 z dnia 27 listopada 2020 roku.

Gmina Harasiuki jest tylko w niewielkiej części pokryta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, jednak odsetek terenów objętych MPZP stale wzrasta. W dniu 18 stycznia 2023 roku zaczęły obowiązywać trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego opracowane w 2022 r. dotyczące: „Zbiornika wodnego Harasiuki”, zbiornika retencyjnego w obrębie Huta Stara i obszaru położonego w północnej części miejscowości Harasiuki tzw. druga linia zabudowy. Przedmiotowe plany obejmują obszar o łącznej powierzchni 77,9 ha.

Rada Gminy Harasiuki w dniu 27 marca 2023 r. uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania dla ul. Błonie w Hucie Krzeszowskiej, który swym zasięgiem obejmuje niemal 6,6 ha. Przedmiotowa uchwała weszła w życie w dniu 31 maja 2023 r.

W 2023 roku rozpoczęły się również prace związane z opracowaniem dwóch miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pn. „Huta Krzeszowska – tereny usług turystyki” oraz „Cmentarz w Hucie Krzeszowskiej”.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego swym zakresem obejmują ok 2% powierzchni gminy Harasiuki. W związku z czym ład przestrzenny na pozostałej części gminy kształtowany jest w oparciu o wydane decyzje o warunkach zabudowy.

W roku 2024 wydano 89 decyzji o warunkach zabudowy oraz 9 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Liczba wydanych decyzji wzrosła w porównaniu do liczby z roku 2023 kiedy to wydano 71 decyzji. Czas oczekiwania na otrzymanie decyzji to około 75 dni. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dotyczą przede wszystkim inwestycji gminnych.

4.2.1 Gminna sieć wodociągowo-kanalizacyjna.

Zakład Usług Komunalnych w Harasiukach zatrudnia **13** pracowników w tym: **3** pracowników biurowych, **4** konserwatorów w tym **3** konserwatorów wodociągów i jeden konserwator oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej, **3** kierowców autobusów dowożących dzieci do szkół, **3** pracowników sezonowych /palacz kotłowy/.

Plan finansowy zakładu w 2024 r. wynosił:

Plan przychody **2 717 227 zł** wykonanie **2 215 329,19 zł**,

Plan wydatki **2 717 227 zł** wykonanie **2 217 484,44 zł**.

Do prowadzenia działalności statutowej Zakład posiada na wyposażeniu **3** autobusy do przewozu osób, **3** samochody dostawcze w tym: **2** do obsługi wodociągów i kanalizacji i **1** na potrzeby dowozu posiłków do szkół.

Do zimowego utrzymania dróg w posiadaniu Zakładu jest **1** samochód STAR /pługo-piaskarka/ i ciągnik AMKODOR z pługiem do odśnieżania oraz ciągnik ZETOR z pługiem do odśnieżania. Posiadane środki transportu zabezpieczają potrzeby Zakładu w tym zakresie.

Wodociągi:

Stan zwodociągowania Gminy – **100 %**.

Ilość budynków podłączonych do wodociągów – **2007**.

Długość sieci magistralnej i rozdzielczej w gminie wynosi – **115,7 km**.

Gminna sieć wodociągowa zasilana jest z trzech stacji uzdatniania wody zlokalizowanych w: Nowej Wsi – **3** studnie, Sierakowie – **2** studnie i Hucie Krzeszowskiej – **2** studnie.

Zatwierdzona wydajność ujęć wynosi:

1. Ujęcie – Nowa Wieś **70 m³/h**,
2. Ujęcie – Sieraków **35 m³/h**,
3. Ujęcie Huta Krzeszowska **47 m³/h**.

Roczny pobór wody z ujęć w 2024 roku wyniósł **179,7** tys. m³. W tym z ujęcia w:

1. Nowej Wsi – **78,7** tys. m³
2. Sierakowie – **41,7** tys. m³
3. Hucie Krzeszowskiej – **59,3** tys. m³

Ilość wody dostarczonej odbiorcom – **147,7** tys. m³

Zużycie wody na potrzeby własne – **2,7** tys. m³

Woda dostarczona na cele p-poż – **80** m³

Straty wody – 31,5 tys. m³ tj. **17 %**.

Ilość awarii sieci wodociągowej w 2024 r. – **13**.

W 2024 roku nie było ograniczeń w dostawach wody dla odbiorców w gminie. Nie wystąpiły długotrwałe przerwy w dostawie wody na wskutek awarii urządzeń wodociągowych lub spowodowane przerwami w dostawie energii elektrycznej. Wszystkie stacje uzdatniania wody wyposażone są w instalacje fotowoltaiczne oraz agregaty prądotwórcze.

Decyzją RZ.RZT.70.87.2023 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie zatwierdziło taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Harasiuki od dnia 01.01.2024r. w następujących stawkach:

Cena wody wynosi – **4,62** zł/m³,

Dopłata do cen wody i ścieków zatwierdzona jest Uchwałą Nr IX/51/2024 Rady Gminy Harasiuki z dnia 22 listopada 2024 r.

Dopłata do 1m³ wody wynosi 1,15 zł.

Cena dla odbiorcy – 3,47 zł/m³

Dochody ze sprzedaży wody w 2024 r. wyniosły – **465 464,91** zł.

W omawianym okresie nie wystąpiły przypadki zanieczyszczenia wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych, a także w zakresie parametrów fizykochemicznych zgodnie z oceną obszarową Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nisku Nr PSK.9011.1.3.2025 w roku 2024. Z powodu gorszej jakości wody studni nr 2 ujęcia wody w Sierakowie jest eksploatowana w mniejszym zakresie, a wodociąg Sieraków wspomagany jest wodą dostarczaną z ujęcia w Nowej Wsi.

Kanalizacja:

W gminie funkcjonuje jedna biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 150 m³ ścieków na dobę. Zlokalizowana jest w miejscowości Harasiuki. W Gminie Harasiuki cztery miejscowości posiadają sieć kanalizacyjną:

- Harasiuki

- Huta Krzeszowska
- Gózd
- Huta Nowa

Natomiast osiem miejscowości posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków:

- Maziarnia
- Szeliga
- Rogóznia
- Banachy
- Pólsieraków
- Żuk Nowy
- Ryczki
- Sieraków za Tanwią.

Z pozostałych miejscowości ścieki dowożone są do oczyszczalni ścieków w Harasiukach taborem asenizacyjnym.

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie wynosi 47,0 km.

Do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 511 budynków, szacunkowa liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosi 1 819 osób.

Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni siecią kanalizacyjną 44,9 tys. m³/rok.

Ilość ścieków dowożonych do oczyszczalni – 6 906 m³/rok.

Ilość ścieków sprzedanych – 34 545,0 m³.

Oczyszczone ścieki z oczyszczalni odprowadzane są do rzeki Tanew, kolektor zrzutowy lewy brzeg rzeki w km 17+300.

Decyzją RZ.RZT.70.87.2023 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie zatwierdziło taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Harasiuki w następujących stawkach:

Cena ścieków – 10,51 zł/m³.

Dopłata do cen wody i ścieków zatwierdzona jest Uchwałą Nr IX/51/2024 Rady Gminy Harasiuki z dnia 22 listopada 2024r.

-dopłata do 1m³ ścieków doprowadzanych kanalizacją sanitarną wynosi 4,71 zł/m³

Cena ścieków dla odbiorcy – 5,80 zł/m³

Dochody ze sprzedaży ścieków – 199 474,30 zł.

Oczyszczalnia wyposażona jest w instalację fotowoltaiczną.

Potrzeby inwestycyjne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Zadania do realizacji:

1. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w gminie.
2. Modernizacja 3 szt. pompowni ścieków w m. Harasiuki pod kątem zwiększenia przepustowości.
3. Dalsza rozbudowa sieci wodociągowych w zależności od potrzeb uzbrojenia terenów pod budownictwo.

4.2.2 Drogi gminne.

Gmina posiada 14 dróg zaliczonych do kategorii dróg gminnych o łącznej długości 26,6 km i są to następujące ciągi drogowe: Pęk, Huta Podgórna-Szeliga-Ciosmy, Maziarnia –

Gózd, Gózd, Huta Nowa – Huta Stara, Rogóżnia – Banachy, Łazory – PCB Harasiuki, Derylaki, Sieraków – Kurzyna, Żuk Stary, Harasiuki (Matebudy), Sieraków od drogi wojewódzkiej do drogi powiatowej, Droga powiatowa – Przejazd PKP, Droga powiatowa – Kompleks Karlicha. Nie wszystkie drogi mają nawierzchnię utwardzoną, ulepszoną. Droga Huta Podgórna od drogi powiatowej NR 1046R-przejazd PKP w obecnym stanie jest drogą gruntową. Natomiast droga od drogi powiatowej NR 1041R-Kompleks Karlicha w chwili obecnej jest drogą twardą nie ulepszoną (tłuczniowa).

Zimowe utrzymanie dróg gminnych realizowane jest przy pomocy posiadanego sprzętu technicznego oraz pracowników Zakładu Usług Komunalnych.

W ciągu dróg gminnych znajdują się 3 obiekty mostowe:

- Most na rzece Tanew w miejscowości Łazory,
- Most na rzece Tanew w miejscowości Sieraków,
- Most na rzece Kurzynka w miejscowości Gózd.

Koszt bieżącego utrzymania dróg gminnych w 2024 r. wyniósł **133 777,05 zł.**

4.3 Własność materialna gminy.

4.3.1 Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Budynki komunalne:

Gmina w zasobie mieszkaniowym posiada 15 lokali mieszkalnych 13 mieszkań komunalnych i 2 lokale socjalne. W chwili obecnej 1 mieszkanie socjalne jest wynajmowane. Zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy Harasiuki stawka czynszu wynosi - 2,78 zł/m² powierzchni użytkowej.

4.3.2 Gospodarka nieruchomościami.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. stan gruntów wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości wyniósł **2 884 878,50 m²** o łącznej wartości księgowej **5 724 514,92 zł.** W ciągu trwania 2024 roku do zasobu nieruchomości Gminy Harasiuki przybyło gruntów o łącznej powierzchni **12 091,00 m²**, których wartość księgowa wyniosła **256 087,22 zł**, natomiast ubyło gruntów o łącznej powierzchni **1 230,00 m²**, których wartość księgowa wyniosła **30 258,00 zł.**

Ponadto w skład mienia komunalnego wchodzi również budynki i budowle, których wartość na koniec 2024 r. wyniosła **89 998 803,38 zł** oraz środki trwałe i wyposażenie o łącznej wartości **15 969 951,98 zł.**

Wartość wszystkich składników mienia komunalnego wyniosła w sumie **111 693 270,28 zł.**

Gmina Harasiuki nabywa nieruchomości na podstawie prawomocnych postanowień Sądów, decyzji Wojewody Podkarpackiego o komunalizacji nieruchomości czy regulacji stanu prawnego dróg publicznych, decyzji starosty Niżańskiego o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych, aktów notarialnych kupna i nieodpłatnego nabycia nieruchomości. Grunty stanowiące własność gminy zbywane są m.in.: poprzez sprzedaż nieruchomości w formie przetargowej bądź bezprzetargowej.

W 2024 r. Gmina Harasiuki nabyła 57 działek na podstawie zawartych aktów notarialnych, umów kupna – sprzedaży. Działki zostały nabyte w ramach regulacji stanu prawnego modernizowanych dróg, za które zostały wypłacone odszkodowania.

Na terenie gminy znajdują się dwa kompleksy sportowo – rekreacyjne w Harasiukach i Hucie Krzeszowskiej. Na kompleksie położonym w Harasiukach znajduje się: boisko wielofunkcyjne, trzy boiska o sztucznej nawierzchni, budynek sanitarno-szatniowy, wiata targowa, scena plenerowa z amfiteatrem natomiast w Hucie Krzeszowskiej: boisko wielofunkcyjne, boisko o sztucznej nawierzchni, boisko do badmintona, miasteczko ruchu drogowego, tor rowerowo – sprawnościowy i plac wielofunkcyjny. Boisko wielofunkcyjne znajduje się również przy szkole w Krzeszowie Górnym. Natomiast przy Szkole Podstawowej w Hucisku zlokalizowane jest boisko do piłki nożnej oraz boisko wielofunkcyjne.

Gmina w zasobach mienia komunalnego posiada dwa kompleksy terenów przeznaczonych pod inwestycje:

1. tzw. „KARLICHY” położone w obrębie Gózd, gdzie znajdują się grunty stanowiące własność Gminy Harasiuki o łącznej powierzchni 6,06 ha;
2. tzw. „OBLAS” położony w obrębie Huta Nowa, gdzie znajdują się grunty stanowiące własność Gminy Harasiuki o łącznej pow. 32,5854 ha

Obszary te są objęte Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego z przeznaczeniem pod budowę obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz zabudowy usługowej.

Część nieruchomości wchodzących w skład zasobu mienia komunalnego jest wydzierżawianych, gdzie dochód w 2024 roku wyniósł:

1. działki położonej w miejscowości Harasiuki pod budowę stacji bazowej telefonii cyfrowej uzyskano dochód w kwocie: **35 537,24 zł – netto**,
2. działki położonej w miejscowości Banachy pod budowę wieży dla ON TOWER uzyskano dochód w kwocie: **20 352,84 zł – netto** (kwota powiększona o nadpłatę w wysokości 17,81 zł),
3. dzierżawa działek rolnych w kwocie: **1 152,32 zł – netto**,
4. dzierżawa działki (Instytut Meteorologii) w kwocie **100,00 zł – netto**,
5. dzierżawa działki zabudowanej (budynek sklepu GS) w kwocie: **2 951,60 zł – netto**.

4.3.3 Program opieki nad zabytkami.

Program Opieki nad Zabytkami jest dokumentem, który określa zakres podejmowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Program określa kierunki działań w zakresie opieki nad zabytkami, wskazuje konieczne do wykonania zadania i sugeruje sposoby ich realizacji poprzez określenie podstawowych działań organizacyjnych, finansowych, promocyjnych i ochronnych. Istotnym celem programu jest dążenie do osiągnięcia odczuwalnej i akceptowalnej przez społeczeństwo poprawy w zakresie: stanu zachowania i utrzymania obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy, szeroko pojmowanego zasobu dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu kulturowego.

W roku 2023 przystąpiono do opracowania Gminnego Programu opieki nad zabytkami na lata **2024-2027, oraz Gminnej ewidencji zabytków**. Na terenie gminy znajduje się **47 zabytków** architektury i budownictwa w tym **12 cmentarzy i mogił wojennych**. Poza tym ustalono wiele stanowisk archeologicznych.

Wiodącym zabytkiem jest zespół kościoła parafialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Hucie Krzeszowskiej z XVIII wieku.

4.4 Środowisko.

4.4.1 Rolnictwo.

Przeważający obszar Gminy Harasiuki, a zwłaszcza jej północna-wschodnia część leży w strefie niekorzystnych warunków dla rozwoju rolnictwa. W związku z powyższym tylko niewielka część gospodarstw domowych utrzymuje się z rolnictwa.

Użytki rolne stanowią około **39 %** powierzchni całej gminy. W użytkowaniu gospodarstw rolnych znajduje się ponad 6 503 ha użytków rolnych, w tym około 50 % ich powierzchni zajmują grunty orne.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w Gminie Harasiuki funkcjonowało łącznie **1 449** gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha.

Poniższa tabela przedstawia liczbę gospodarstw rolnych funkcjonujących na terenie Gminy Harasiuki w 2024 r. wg kategorii powierzchni poszczególnych gospodarstw:

Lp.	Powierzchnia gospodarstwa	Liczba
1.	od 1,01 do 2 ha	403
2.	od 2,01 do 5 ha	668
3.	od 5,01 do 7 ha	245
4.	od 7,01 do 10 ha	99
5.	od 10,01 do 15 ha	26
6.	powyżej 15,01 ha	8
7.	powierzchnia od 0 do 1 ha	248
Razem		1 697

Opracowanie własne.

W 2024 roku Wójt Gminy Harasiuki wydał 16 decyzji o zatwierdzeniu podziału nieruchomości. W 2024 roku do Urzędu Gminy Harasiuki wpłynęło 4 wnioski o rozgraniczenie nieruchomości.

4.4.2 Gospodarowanie odpadami.

W roku 2024 wszystkie nieruchomości zamieszkałe położone na terenie Gminy Harasiuki były objęte systemem zbiórki odpadów komunalnych.

Łącznie właściciele nieruchomości **złożyli 1554** deklaracji na odbiór odpadów komunalnych. **4097 osób** objętych zostało opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku zadeklarowania zbiórki selektywnej wynosiła w przypadku gospodarstwa 1 osobowego – **18,00 zł**, gospodarstwa 2 osobowego – **36,00 zł**, gospodarstwa 3 osobowego – **54,00 zł**, gospodarstwa 4 osobowego – **72,00 zł** i gospodarstwa 5 osobowego i powyżej – **90,00 zł**.

Właściciele nieruchomości którzy zadeklarowali się do kompostowania odpadów biodegradowalnych na terenie swojej nieruchomości, zostali zwolnieni z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w następującej wysokości: gospodarstwa 1 osobowe – **1,00 zł**, gospodarstwa 2 osobowe – **2,00 zł**, gospodarstwa 3 osobowe – **3,00 zł**, gospodarstwa 4 osobowe – **4,00 zł** i gospodarstwa 5 osobowe i powyżej – **5,00 zł**.

Dochód gminy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2024 r. wyniósł **864 394,20 zł**. Zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koniec 2024 roku wynosiły **108 921,63 zł**.

Koszt systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2024 na terenie Gminy Harasiuki wyniósł **846 145,54 zł**.

4.4.3 Plan gospodarki niskoemisyjnej.

Gmina Harasiuki od 2016 roku realizuje „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Harasiuki” przyjęty UCHWAŁĄ Nr XXII/98/2016 z dnia 28 października 2016 r. przez Radę Gminy Harasiuki. Plan jest kluczowym elementem opisującym działania gminy, w celu określenia priorytetowych obszarów, dla których możliwe jest osiągnięcie wymaganych wskaźników w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, tj. głównie w zakresie szeroko rozumianej redukcji emisji CO₂.

Gmina Harasiuki w celu realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej i redukcji emisji CO₂ zrealizowała program:

1. „Rozwój mikroinstalacji OZE na potrzeby gospodarstw domowych Gminy Harasiuki”. Wartość całego projektu wyniosła 10 402 265,70 zł. W ramach projektu w gospodarstwach domowych zainstalowano 460 szt. instalacji fotowoltaicznych i 490 szt. instalacji solarnych oraz
2. „Rozwój mikroinstalacji OZE na potrzeby budynków i obiektów użyteczności publicznej w Gminie Harasiuki”. W ramach projektu współfinansowanego z EFRR w ramach osi III Czysta energia pn. Rozwój mikroinstalacji OZE na potrzeby budynków i obiektów użyteczności publicznej w Gminie Harasiuki wykonano 10 instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej. Wartość projektu 863 848,68 zł, dofinansowanie w kwocie 535 041,34 zł.

W ramach programu „Czyste Powietrze” mieszkańcy naszej gminy wymienili 32 nieefektywne źródła ciepła na nowe, spełniające wymogi 5 klasy i ecodesign. Były to: kocioł gazowy – 1 szt., pompy ciepła – 21 szt., oraz kotły na biomasę – 10 szt. W ramach programu wykonana została termomodernizacja 8 budynków mieszkalnych. Łączny koszt dofinansowania z programu Czyste Powietrze wyniósł w roku 2024 – 1.873.029,06 zł.

4.4.4 Program usuwania wyrobów z azbestu.

W roku 2023 Gmina Harasiuki złożyła wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na zadanie pn.: **„Usuwanie wyrobów zawierających azbest w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności z terenu Gminy Harasiuki”**.

W ramach zadania usunięto i zutylizowano z terenu Gminy Harasiuki **67,94 Mg** wyrobów zawierających azbest. Wartość zadania wyniosła **27 148,82 zł** w tym środki z NFOŚiGW to – **27 148,82 zł**.

4.4.5 Ochrona przyrody.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia i jest wymagana dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W 2024 r. do Urzędu Gminy w Harasiukach wpłynęły trzy wnioski o wydanie decyzji środowiskowych:

- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1047R Huta Krzeszowska - Ciosmy.”
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1068R Wólka Półsieraków.”
- „Budowa elektrowni słonecznej w miejscowości Łazory.”

Wójt Gminy Harasiuki w 2024 r. przyjął i pozytywnie rozpatrzył **61** złożonych przez mieszkańców Gminy zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew lub krzewów z nieruchomości osób fizycznych.

Wójt Gminy Harasiuki w 2024 r. wydał 3 decyzje zezwalają na usunięcie drzew

1. Polskich Kolei Państwowych S.A. – 1 wniosek
2. Ośrodek Wypoczynkowo „MONO” – 1 wniosek
3. Parafia Rzymsko-Katolicka w Hucie Krzeszowskiej – 1 wniosek

Gmina Harasiuki w 2024 r. na usunięcie drzew i krzewów z terenu nieruchomości, których jest właścicielem uzyskała **3** zezwolenia, wydane przez Starostę Nizańskiego.

Gmina Harasiuki posiada **„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Harasiuki na lata 2024-2028 z perspektywą do roku 2031”**.

W 2024 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie prowadził badania jakości wód powierzchniowych dla potrzeb monitoringu jakości wód. Na terenie gminy Harasiuki monitoringiem objęto rzekę Tanew od Łady do ujścia.

4.4.6 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Rada Gminy Harasiuki każdego roku podejmuje uchwałę w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Harasiuki na dany rok. Głównymi priorytetami programu są: odławianie bezdomnych zwierząt i zapewnienie im miejsca w schronisku, opieka i dokarmianie wolno żyjących kotów, sterylizacja i kastracja, usypianie ślepych miotów, poszukiwanie właścicieli, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej. W celu realizacji założeń programowych Gmina Harasiuki współpracuje przede wszystkim ze schroniskiem dla zwierząt bezdomnych „AZORKOWO”, które mieści się w miejscowości Sigiełki 59, gmina Krzeszów. prowadzonym przez lek. Weterynarii Jerzy Sulikowski Gabinet Weterynaryjny „Eskulap” w Nowej Sarzynie, gospodarstwem rolnym Lucjanem Podporą zam. Derylaki 10 oraz z organizacjami pozarządowymi, których celem statutowym jest ochrona zwierząt.

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. przyjęto do schroniska **9** psów. Ponad to wysterylizowano **19 bezdomnych kotek i 8 bezdomnych suczek**.

Koszty realizacji programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi w 2024 r., poniesione przez Gminę Harasiuki to **31 975,00 zł**.

4.5 Opieka zdrowotna.

4.5.1 Ośrodek Zdrowia, apteki.

Na terenie gminy Harasiuki funkcjonuje NZOZ obejmujący swą działalnością Ośrodek Zdrowia w Harasiukach i Hucie Krzeszowskiej prowadzony przez Annę i Artura Szofer. Mieszkańcy południowej części gminy korzystają z Przychodni „Nasze Zdrowie-Niwińscy” prowadzoną przez Agnieszkę i Artura Niwińskich w Krzeszowie.

Świadczenie usług medycznych szpitalnych prowadzi Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nisku.

Mieszkańcy gminy obsługiwani są przez dwie apteki, które swoją siedzibę mają w Harasiukach i Hucie Krzeszowskiej.

4.5.2 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024r. został przyjęty UCHWAŁĄ nr L/319/2022 Rady Gminy Harasiuki z dnia 9 grudnia 2022r. Opracowanie i realizacja powyższego programu należy do obowiązków ustawowych samorządu terytorialnego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana jest w drodze zarządzenia Wójta Gminy Harasiuki. W 2024 r. w pracach Komisji pracowało **6** osób, odbyło się **2** posiedzenia. Członkowie Komisji przeprowadzili **5** rozmów interwencyjno-motywacyjnych. Wezwanych osób na rozmowy było zdecydowanie więcej, ale osoby te nie stawiały się na wezwania. Koszty związane z wynagrodzeniem członków Komisji w 2022 r. wyniosły **480,00** zł.

W 2024 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała **1** wniosek na sprzedaż napoi zawierających do 4,5% oraz piwa, zgodnie z UCHWAŁĄ nr XL/208/2018 Rady Gminy Harasiuki z dnia 28 czerwca 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Harasiuki (Dz. Urz. Woj. Podka. z 2018 r., poz. 4072).

Na dzień 1 stycznia 2024 r. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Harasiuki posiadało **8** podmiotów, natomiast na dzień 31 grudnia 2024r. **9** podmiotów.

Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła **40**.

Wójt Gminy Harasiuki wydał w 2024 r. **1** zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz **3** zezwolenia na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2024 r. wartość sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Harasiuki wyniosła **3 695 473,35** zł.

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W 2024 roku za korzystanie z zezwoleń gmina pozyskała środki finansowe w kwocie **97 269,26** zł.

W 2024 roku na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gmina Harasiuki wydała kwotę **115 225,48 zł**, w tym:

- 1) **114 867,97 zł** na przeciwdziałanie alkoholizmowi,
- 2) **357,51 zł** na zwalczanie narkomanii.

W ramach działalności profilaktycznej na terenie Gminy Harasiuki dofinansowano szereg przedsięwzięć, na łączną kwotę **43 157,76 zł**:

1. Dofinansowano zakup książek dla Gminnej Biblioteki Publicznej o tematyce związanej z profilaktyką alkoholową, narkotykową oraz przemocą w rodzinie. Kwota dofinansowania – **1 500,00 zł**,
2. Dofinansowano organizację Gminnych Eliminacji Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym. Kwota dofinansowania – **1883,01 zł**,
3. Dofinansowano wyjazd dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych do Energylandii organizowany przez Parafię Rzymsko – Katolicką p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Hucie Krzeszowskiej na łączną kwotę **6 973,60 zł**,
4. Dofinansowano piknik rodzinny organizowany przez Publiczną Szkołę Podstawową w Goździe na łączną kwotę **1 500,00 zł**,
5. Dofinansowano „Sołtysiadę” dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Harasiuki. Kwota dofinansowania **3 000,00 zł**,
6. Dofinansowano choinkę szkolną powiązaną z Dniem Babci i Dziadka organizowaną przez PSP w Goździe na kwotę **1500,00 zł**,
7. Dofinansowano spektakle profilaktyczne w szkole w Hucie Krzeszowskiej i Harasiukach oraz warsztaty dla rodziców i nauczycieli na kwotę **15 000,00 zł**,
8. Dofinansowano warsztaty Magiczna scena na kwotę **3880,00 zł**,
9. Dofinansowano kolędowanie dla KGW Łazory, KGW Maziarnia na kwotę **3000,00 zł**,
10. Dofinansowano wyjazdy na basen PSP w Hucisku na kwotę **4000,00 zł**,
11. Dofinansowano konkursy dla KGW Gózd i Konkurs wiedzy o zdrowiu na kwotę **921,15 zł**.

4.6 Oświata.

Zadania z zakresu edukacji w Gminie Harasiuki realizowane były w szkołach podstawowych i oddziałach przedszkolnych.

4.6.1 Sieć szkół i placówek oświatowych.

1. Gmina jest organem prowadzącym dla dwóch szkół podstawowych tj:
 - 1) Publiczna Szkoła Podstawowa w Harasiukach,
 - 2) Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucie Krzeszowskiej.W skład których wchodzi:
 - a) szkoła podstawowa,
 - b) oddział przedszkolny przy szkole podstawowej.
2. Stowarzyszenie Naszym Dzieciom jest organem prowadzącym dla trzech Publicznych Szkół Podstawowych:
 - 1) Publiczna Szkoła Podstawowa w Goździe,
 - 2) Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucisku,
 - 3) Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzeszowie Górnym.W skład których wchodzi:

- a) szkoła podstawowa,
- b) oddział przedszkolny przy szkole podstawowej.

Tak usytuowana sieć szkół zmniejsza odległość uczniów od miejsca zamieszkania do szkoły. Wszystkie szkoły prowadzą oddziały przedszkolne, których zadaniem jest pełnienie funkcji opiekuńczej dla dzieci od 3 roku życia.

Liczba sal lekcyjnych w szkołach prowadzonych przez Gminę Harasiuki była wystarczająca do organizacji nauki w jednozmianowym systemie pracy. Ponadto szkoły te dysponują halami sportowymi i pełnowymiarowymi boiskami trawiastymi. Hala sportowa w Harasiukach i sala gimnastyczna w Hucie Krzeszowskiej w ciągu roku szkolnego służą przede wszystkim uczniom, a w godzinach popołudniowych oraz w weekendy wynajmowane są grupom zewnętrznym korzystającym z obiektu.

W szkołach wykonywano na bieżąco drobne prace remontowe podnoszące bezpieczeństwo uczniów. Ogólny koszt takich remontów wyniósł **68 887,96 zł.**

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące liczby uczniów na terenie Gminy Harasiuki w roku szkolnym 2023/2024 i 2024/2025 z podziałem na poszczególne szkoły.

Rok szkolny	Oddział przedszkolny		Szkoła podstawowa		Łączna liczba dzieci	
	2023/2024	2024/2025	2023/2024	2024/2025	2023/2024	2024/2025
	PSP Harasiuki					
Liczba dzieci	31	41	137	123	168	164
Liczba oddziałów	3	3	8	8	11	11
Liczba dzieci na 1 oddział	10,33	13,67	17,13	15,38	15,27	14,91
	PSP Huta Krzeszowska					
Liczba dzieci	30	33	117	103	147	136
Liczba oddziałów	3	3	8	8	11	11
Liczba dzieci na 1 oddział	10,00	11,00	14,63	12,88	13,36	12,36
	PSP Hucisko					
Liczba dzieci	11	15	56	51	67	66
Liczba oddziałów	2	2	8	8	10	10
Liczba dzieci na 1 oddział	5,50	7,50	7,00	6,37	6,70	6,60
	PSP Gózd					
Liczba dzieci	16	25	47	45	63	70
Liczba oddziałów	2	2	8	8	10	10
Liczba dzieci na 1 oddział	8,00	12,5	5,88	5,63	6,30	7,00
	PSP Krzeszów Górny					
Liczba dzieci	25	36	60	56	85	92
Liczba oddziałów	2	2	8	8	10	10
Liczba dzieci na 1 oddział	12,50	18,00	7,50	7,00	8,50	9,20
	RAZEM					
Liczba dzieci	113	150	417	378	530	528
Liczba oddziałów	12	12	40	40	52	52
Liczba dzieci na 1 oddział	9,42	12,50	10,43	9,45	10,19	10,15

Liczba uczniów w szkołach na terenie Gminy Harasiuki w 2024 roku.

4.6.2 Wyniki egzaminów końcowych.

Jednym z mierników poziomu nauczania w szkołach są wyniki egzaminów ósmoklasisty.

Na wyniki egzaminu duży wpływ mają czynniki indywidualne niezależne od uczniów takie jak uzdolnienia, ale również od nich zależne jak np. frekwencja, udział w dodatkowych zajęciach czy samodoskonalenie. Innymi czynnikami mającymi wpływ na wynik końcowy są czynniki środowiskowe tj. (wykształcenie rodziców, sytuacja rodzinna i materialna, dostęp do wiedzy). Dlatego wyniki powinny być analizowane z uwzględnieniem powyższych czynników.

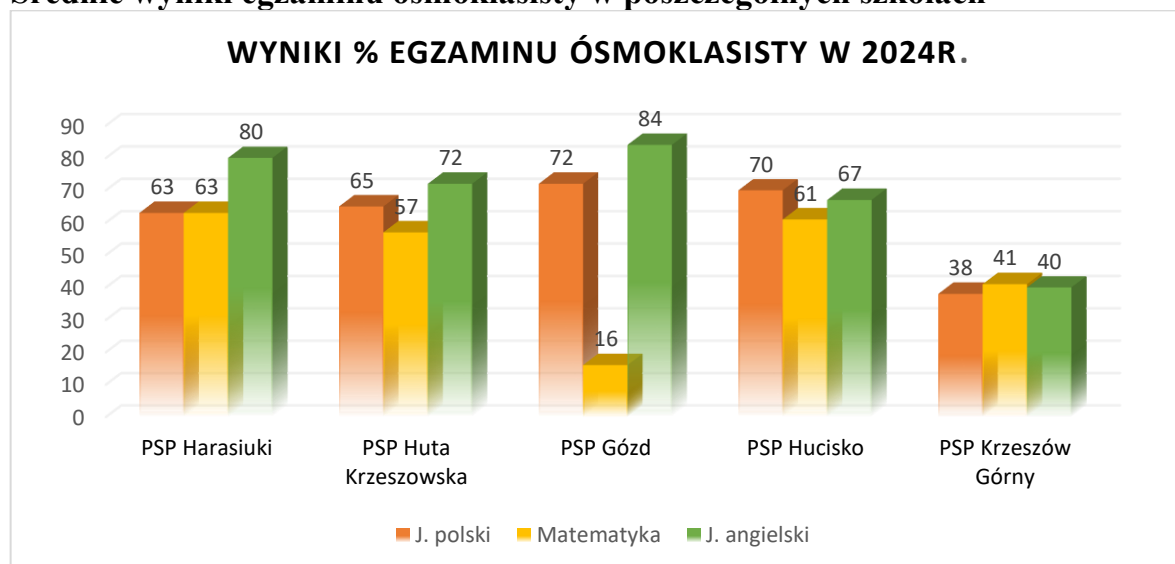
W poniższej tabeli przedstawiono wyniki egzaminów ósmoklasisty w poszczególnych szkołach z terenu Gminy Harasiuki na tle średnich wyników gminy i powiatu.

Wyniki egzaminów ósmoklasisty w roku szkolnym 2023/2024

Szkoła	Język Polski		Matematyka		Język angielski		Liczba zdających
	wynik w %	stanin	wynik w %	stanin	wynik w %	stanin	
PSP Harasiuki	63	5	63	7	80	7	10
PSP Huta Krzeszowska	65	6	57	6	72	7	11
PSP Gózd	72	7	16	1	84	8	2
PSP Hucisko	70	7	61	7	67	5	6
PSP Krzeszów Górny	38	2	41	4	40	2	3
Gmina	63	-	56	-	71	-	
Powiat	61	-	49	-	62	-	

Opracowanie własne.

Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w poszczególnych szkołach

4.6.3 Zatrudnienie pracowników obsługi oraz nauczycieli według stopnia awansu zawodowego.

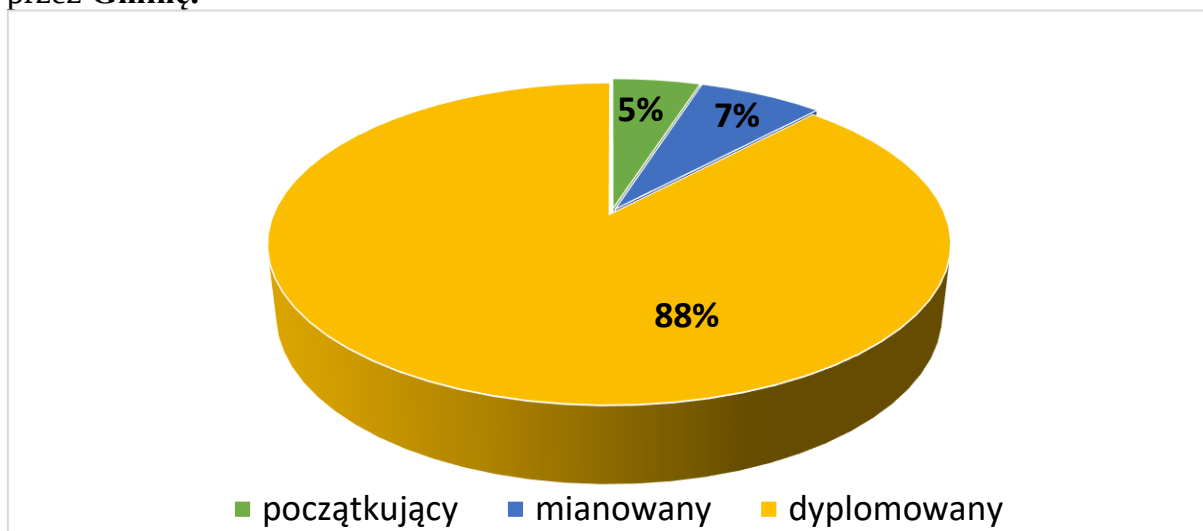
Stan zatrudnienia pracowników administracji i obsługi oraz nauczycieli według stopnia awansu zawodowego w poszczególnych szkołach na terenie Gminy Harasiuki obrazują poniższe tabele.

Publiczne Szkoły Podstawowe prowadzone przez Gminę Harasiuki

Nazwa szkoły	PSP w Harasiukach	PSP w Hucie Krzeszowskiej	Razem etaty
	Etaty nauczycieli		
Początkujący	0,94	1,17	2,11
Mianowany	3,00	-	3,00
Dyplomowany	18,46	18,91	37,37
RAZEM	22,40	20,08	42,48
	Pracownicy obsługi i administracji		
Administracja	1	2	3
Obsługa	9,65	7,86	17,51
RAZEM	10,65	9,86	20,51

Opracowanie własne. Stan zatrudnienia nauczycieli i pracowników obsługi w poszczególnych szkołach prowadzonych przez Gminę.

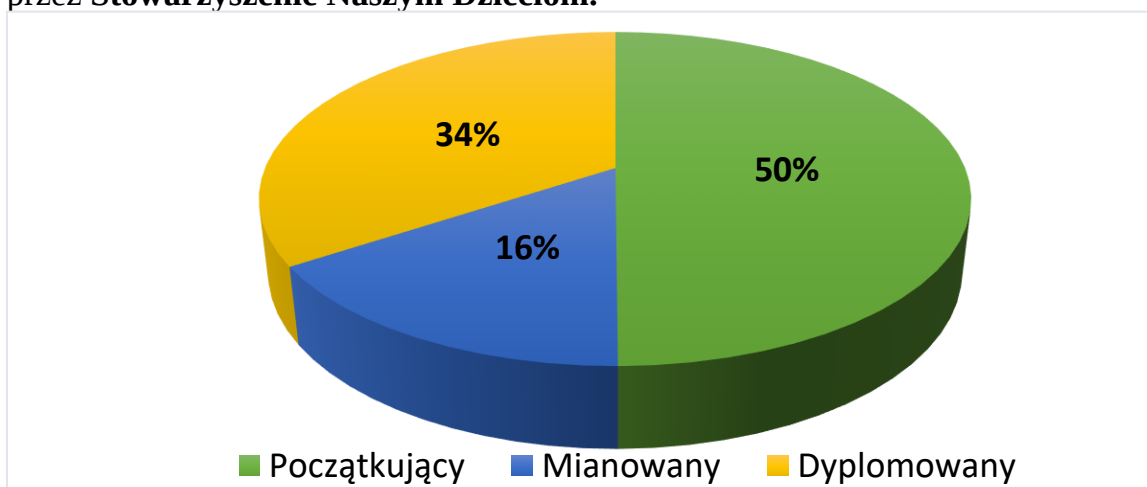
Zatrudnieni nauczyciele według stopni awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez **Gminę**.

Publiczne Szkoły Podstawowe prowadzone przez Stowarzyszenie Naszym Dzieciom				
Nazwa szkoły	PSP Gózd	PSP Hucisko	PSP Krzeszów Górny	Razem etaty
Etaty nauczycieli				
Początkujący	4,61	6,90	10,78	22,29
Mianowany	1,06	1,00	5,00	7,06
Dyplomowany	5,80	4,14	5,37	15,31
Razem	11,47	12,04	21,15	44,66
Obsługa				
Razem	3,35	4,32	6,00	13,67

Opracowanie własne. Stan zatrudnienia nauczycieli i pracowników obsługi w poszczególnych szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie Naszym Dzieciom.

Zatrudnieni nauczyciele według stopni awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez **Stowarzyszenie Naszym Dzieciom**.

4.6.4 Finansowanie oświaty.

Na realizację zadań oświatowych Gmina otrzymuje subwencję oświatową wyliczaną na podstawie liczby uczniów oraz wag subwencyjnych. Szkoły prowadzone przez Stowarzyszenie Naszym Dzieciom otrzymują na każdego wychowanka oddziału przedszkolnego kwotę dotacji równą wydatkom na jednego ucznia w oddziale przedszkolnym. Na każdego ucznia szkoły podstawowej kwotę dotacji wylicza się na podstawie wydatków poniesionych na takiego ucznia powiększoną o wskaźnik zwiększający wyliczony na podstawie danych z poprzedniego roku.

	Subwencja oświatowa	Dotacje celowe i inne	Środki własne gminy	Razem wydatki (bez art. żywn.)	Średnioroczna liczba uczniów i wychowanków oddziałów przedszkolnych	Kwota roczna na 1 ucznia/ wychowanka
PSP Harasiuki	2 906 007,00	16 145,77	2 115 858,34	5 038 011,11	166	30 349,46
PSP Huta Krzeszowska	2 301 892,00	15 628,47	2 280 812,08	4 598 332,55	143	32 156,17
PSP Gózd	1 187 319,00	7 602,34	834 454,72	2 029 376,06	65	31 221,17
PSP Hucisko	1 323 330,00	7 686,92	936 294,21	2 267 311,13	67	33 840,46
PSP Krzeszów Górny	2 069 846,00	8 594,87	1 503 268,15	3 581 709,02	87	41 169,07
ZOS		556,57	643 862,97	644 419,54		
Dowożenie uczniów			703 311,73	703 311,73		
Dowożenie uczniów niepełnosprawnych			137 366,66	137 366,66		
Razem	9 788 484,00	56 214,94	9 155 228,86	18 999 837,80		

Opracowanie własne finansowanie oświaty w 2024 roku.

4.6.5 Dożywianie uczniów.

W szkołach prowadzonych przez gminę zorganizowane są stołówki szkolne, a gotowane w nich posiłki dowożone są do szkół prowadzonych przez Stowarzyszenie Naszym Dzieciom.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wydanych posiłków w szkołach.

Łączne koszty prowadzonych stołówek bez wydatków na artykuły żywnościowe wynoszą:

- 1) PSP Harasiuki – **409 565,69 zł**
- 2) PSP Huta Krzeszowska – **340 406,95 zł**

	Ilość przygotowanych posiłków	Ilość wydanych posiłków
PSP Harasiuki	47 256	26 199
PSP Hucisko		7 684
PSP Krzeszów Górny		13 373
PSP Huta Krzeszowska	40 537	29 990
PSP Gózd		10 547
Razem	87 793	

Opracowanie własne. Zestawienie wydanych posiłków w stołówkach szkolnych za 2024r.

4.6.6 Dowożenie uczniów

Dowożenie dzieci do szkół realizowane jest trzema autobusami. Najdłuższy czas dojazdu ucznia do szkoły wynosi – 25 minut. Koszy dowożenia dzieci do szkół w 2024 r. wyniosły – 703 311,73 zł.

4.6.7 Projekty, które zostały zrealizowane w 2024r. przez szkoły dla których organem prowadzącym jest Gmina Harasiuki.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucie Krzeszowskiej

Lp.	Nazwa	Organizator (wartość projektu, przez kogo finansowany)
1.	Akademia Bezpiecznego Puchatka	PUCHATEK, organizator zapewnił narzędzia do prowadzenia zajęć online z uczniami
2.	„Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci”	Green Office Ecologic Spółka z o.o., środowiskowa zbiórka elektrośmieci odebranych przez organizatora
3.	Narodowe Czytanie	Prezydent RP, egzemplarz „Kordiana” J. Słowackiego
4.	Szkoła do hymnu	MEiN
5.	Pomóż dzieciom Przetrwać Zimę	Główny Społeczny Komitet Organizacyjny Akcji przy Radiu Lublin S.A. w likwidacji mieszczący się w Polskim Radiu

		Lublin S.A. w <i>likwidacji</i> : 20-030 LUBLIN ul. Obrońców Pokoju 2
6.	Akcja Żonkile	Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, scenariusze lekcji , szkolenia dla nauczycieli oraz filmy upamiętniające Powstanie w Getcie Warszawskim
7.	Rozwijanie ogólnokrajowego systemu odzysku, selektywnego zbierania i recyklingu zużytych baterii i akumulatorów na terenie Powiatu Niżańskiego	Powiat Niżański, Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Krzeszowie
8.	Akademia Małych Zdobywców	Podkarpacki Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy Wartość projektu – 3000 zł (sfinansowanie zajęć sportowych, zakup sprzętu sportowego)
9.	„Punkt Zwrotny – wsparcie rówieśnicze ratuje życie” – projekt edukacyjny skupiony na zdrowiu psychicznym młodych osób	Punkt Zwrotny, FUNDACJA tvn, DOM SPOKOJNEJ MŁODOŚCI
10.	Program Bankowcy dla Edukacji Finansowej Młodzieży BAKCYL	Lekcje online: w kl. V, VI, VII i VIII
11.	Program dla Szkół	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, porcja warzyw i produktów mlecznych dla uczniów klas I – V
12.	Akcja „Światowy Dzień Wody z PAH”	Polska Akcja Humanitarna – materiały do realizacji zajęć
13.	SP! Serce i Pomoc program adaptacyjny dla uczniów klasy IV	Szkolenia dla nauczycieli, Podkarpacki Kurator Oświaty
14.	Moje dziecko idzie do szkoły	Materiały do realizacji zajęć z dziećmi przedszkolnymi, PSSE Nisko
15.	Nie pal przy mnie proszę	Materiały do realizacji zajęć z uczniami klasy I, PSSE Nisko
16.	Zawsze razem	Materiały do realizacji zajęć z uczniami klasy III, PSSE Nisko
17.	Bieg po zdrowie	Materiały do realizacji zajęć z uczniami klasy IV, PSSE Nisko
18.	Program profilaktyczny Unplugged	Realizacja warsztatów dla uczniów, prelekcji oraz konsultacji dla rodziców, szkoleń dla nauczycieli - sfinansowane ze środków GKRPA
19.	Szkolne Koło Caritas	Realizacja wolontariatu i działalności charytatywnej
20.	Akcja „Nakręć się na pomaganie”	Gmina Harasiuki – zakup pojemnika na plastikowe nakrętki

Publiczna Szkoła Podstawowa w Harasiukach

Nazwa projektu/ programu	Organizator, osoba odpowiedzialna	Klasa w której realizowany jest projekt	Cel projektu	Wartość projektu /finansowanie
„Witaj przygodo! Harcerskie biwakowanie w krainie Tanwi”	„Stowarzyszenie Rozwój i Edukacja” zrzeszające nauczycieli i rodziców z PSP w Harasiukach, harcerze z DH „Ignis” przy PSP w Harasiukach	Harcerze z DH „Ignis” działającej przy PSP w Harasiukach	Integracja drużyny harcerskiej. Rozwijanie współdziałania w zespole, wiedzy o symbolice i tradycjach ZHP oraz złożenie przysiężenia harcerskiego przez nowych członków drużyny harcerskiej.	4 995 zł Dotacja przyznana przez Wójta Gminy Harasiuki
Międzynarodowe projekty edukacyjne: eTwinning -„Let the music speak”. -One world – unique countries -„ One beat to integrate all voices” -„ EnGeeks”	nauczyciele języka angielskiego	VII, VI	Poznanie tradycji i kultury krajów partnerskich oraz poszerzanie wiedzy o własnym kraju i regionie w wybranych aspektach. Głównym językiem komunikacji jest język angielski.	-
Szkolny Klub Sportowy SKS	Ministerstwo Sportu i Turystyki – nauczyciel WF	IV-VI		
Program adaptacyjny SP!: „Serce i Pomoc”	Podkarpacki Kurator Oświaty – nauczyciele uczący w kl. IV	IV		
Program dla szkół (nieodpłatne owoce i produkty mleczne)	Krajowy Ośrodek Wsparci Rolnictwa	I-V		
Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej	Pedagog szkolny i nauczyciel współorganizując y kształcenie specjalne	IV		
„Skąd się biorą produkty ekologiczne”	PSSE Nisko/nauczyciel wychowania przedszkolnego	Oddział przedszkolny („O”)		

Nazwa projektu/ programu	Organizator, osoba odpowiedzialna	Klasa w której realizowany jest projekt	Cel projektu	Wartość projektu /finansowanie
„Trzymaj formę”	PSSE Nisko/nauczyciel wychowania przedszkolnego	V - VIII		
Ogólnopolski program edukacyjny: „Twoje dane – twoja sprawa”	Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych / pedagog szkolny	I - VIII		
Ogólnopolski program: „Czytam sobie z radością”	Fundacja Powszechnego Czytania i wydawnictwo Harper Collins Polska we współpracy z Nową Erą / nauczyciel bibliotekarz i wychowawca kl. I	I		
Ogólnopolski program profilaktyczny: „Godzina dla młodych głów”	Fundacja UNAWĘZA / psycholog szkolny	VII - VIII		

4.6.8 Osiągnięcia uczniów.

Osiągnięcia uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Hucie Krzeszowskiej w olimpiadach, konkursach przedmiotowych organizowanych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty i innych.

Lp.	Klasa	Nazwa i rodzaj konkursu	Lokata
1.	VIII – dwóch uczniów	Wojewódzki Konkurs Tematyczny Podkarpacki BALTIE Etap wojewódzki	Dyplom finalisty
2.	III, II, III – trzech uczniów	Ogólnopolski Konkurs „Wielka Liga Czytelników”	Tytuły: Mistrza Powiatu, Mistrza Województwa i Mistrza Polski
3.	IV – jeden uczeń	Ogólnopolski Konkurs „Wielka Liga Czytelników”	II Wicemistrz Polski

Lp.	Klasa	Nazwa i rodzaj konkursu	Lokata
4.	I – IV – drużyna w I kategorii wiekowej	Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym – eliminacje wojewódzkie	VI m-ce
5.	VIII – jeden uczeń	Olimpiada Zdrowia PCK	I m-ce w eliminacjach powiatowych
6.	V – jedna uczennica	Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Pożarniczej – eliminacje powiatowe	II m-ce
7.	VI – jeden uczeń	I Powiatowy Konkurs Języka Angielskiego dla szkół podstawowych „THE WORLD OF ENGLISH 2024”	I m-ce
8.	III – jeden uczeń	Konkurs plastyczny „Namaluj historię dziadków”	I m-ce na obszarze Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Rzeszowie

Osiągnięcia uczniów **Publicznej Szkoły Podstawowej w Harasiukach** w olimpiadach, konkursach przedmiotowych organizowanych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty i innych.

L.p.	Nazwa konkursu	Szczebel (gmina, rejon, powiat, województwo, ogólnopolski)	Zajęte miejsce	Uczeń/klasa
1.	Konkurs Przedmiotowy z języka angielskiego organizowany przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty	województwo	finalista	Uczennica klasy VIII
2.	Gminny konkurs plastyczny "Pisanka wielkanocna 2024"	gminny	III	Uczeń klasy II
3.	Gminny Konkurs Ortograficzny „Mistrz Ortografii”	gminny	I III	Uczeń klasy III Uczeń klasy III
4.	Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangur”	międzynarodowy	wyróżnienie	Uczeń klasy III

L.p.	Nazwa konkursu	Szczebel (gmina, rejon, powiat, województwo, ogólnopolski)	Zajęte miejsce	Uczeń/klasa
5.	XVII edycja Ogólnopolskiego Konkursu Nauk Przyrodniczych „Światlik”	ogólnopolski	I nagroda	Uczeń klasy III
6.	Powiatowe Igrzyska Dzieci w Drużynowym Tenisie Stołowym	powiat	II I II	Uczennica klasy V Uczeń klasy V Uczennica klasy VI
7.	Rejonowe Igrzyska Dzieci w Drużynowym Tenisie Stołowym	rejon	IV	Uczeń klasy VI Uczennica klasy VI Uczennica klasy V 3 uczniów klasy VII
8.	Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym	gminny	III	3 uczennice klasy VI 3 uczniów klasy VI
9.	Międzynarodowy Konkurs Bałtyckie 2024	awans do finału wojewódzkiego	98 miejsce/203	Uczennica klasy VI
10.	Konkurs czytelniczy „Booktalking,” czyli 5 min o książce	powiat	II	Uczennica klasy VI
11.	Powiatowy Konkurs Języka Angielskiego „The World Of English 2024”	powiat	III	Uczennica klasy VIII
12.	Powiatowy Konkurs Języka Angielskiego „The World of English 2024”	gminny	I	Uczennica klasy VIII Uczeń klasy VIII
13.	Gminny Turniej Wiedzy Pożarniczej pt. „Młodzież Zapobiega Pożarom”	gminny	II III	Uczeń klasy VIII Uczeń klasy VIII
14.	IX Powiatowy Konkurs Ortograficzny „O Złote Pióro Starosty”	powiat	udział	Uczennica klasy VIII
15.	Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym	gminny	IV	3 uczniów klasy VIII
16.	Turniej o Puchar Tymbarku	powiat	I	4 uczniów klasy II 3 uczniów klasy III

L.p.	Nazwa konkursu	Szczebel (gmina, rejon, powiat, województwo, ogólnopolski)	Zajęte miejsce	Uczeń/klasa
17.	Powiatowe zawody w unihokeju –drużyna chłopców	powiat	II	3 uczniów klasy IV 6 uczniów klasy V 2 uczniów klasy VI 9 uczniów klasy VIII
18.	Powiatowe zawody w unihokeju –drużyna dziewcząt	powiat	II	7 uczennic klasy VI 5 uczennic klasy VII 2 uczennice klasy VIII
19.	Konkurs plastyczny - „Moja bezpieczna przystań – Stop przemocy”	gmina	II II III I III	Uczennica klasy I Uczennica klasy II Uczennica klasy II Uczennica klasy IV Uczennica klasy IV
20.	InstaLogik VI edycja (konkurs matematyczno-informatyczny online)	II etap	kwalifikacja do III etapu	Uczeń klasy IV Uczeń klasy V
21.	Konkurs Przedmiotowy z języka polskiego organizowany przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty	rejon	-	Uczennica klasy VIII
22.	Turniej piłkarski: Z Orlika na Stadion	województwo	VII	6 uczniów klasy VIII
23.	Zawody w unihokeja	powiat	III II	5 uczniów klasy VI 3 uczennice klasy VII
24.	Igrzyska Młodzieży Szkolnej w tenisie stołowym	powiat	I	Uczennica klasy VI
25.	Konkurs recytatorski poezji Adama Mickiewicza	wojewódzki	III	Uczennica klasy VIII
26.	Turniej w unihokeja	Półfinał wojewódzki	IV	9 uczniów klasy VIII

W Publicznej Szkole Podstawowej w Harasiukach działa Szkolne Koło Wolontariatu, które stale realizuje działania: „Nakręć się na pomaganie” - zbierania nakrętek na rzecz Hospicjum Santa Galla, „Kiermasz Bożonarodzeniowy” – coroczne wsparcie dla dzieci z Domu Dziecka w Stalowej Woli, akcja „Szlachetna paczka”. Corocznie organizowana

jest w szkole akcja „Sprzątanie świata”, akcja „Czysty powiat niżański”, „Zasadź z nami drzewo” - sadzenie lasu.

4.7 Bezpieczeństwo.

4.7.1 Ochotnicze Straże Pożarne.

Na terenie Gminy Harasiuki funkcjonuje 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Jednostki te zlokalizowane są w miejscowościach: Banachy, Gózd, Harasiuki, Hucisko, Huta Krzeszowska Huta Nowa, Huta Podgórna, Krzeszów Górny, Łazory i Maziarnia. Dwie jednostki: OSP Harasiuki i OSP Gózd należą do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego (KSRG).

Poniższa tabela to wykaz liczby druhen i druhów ogólnie w jednostkach w tym: Kobiące Drużyny Pożarnicze (KDP) przy OSP Harasiuki i OSP Łazory oraz Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze (MDP) przy OSP Harasiuki i OSP Łazory według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.:

SILY	Liczba członków
STRAŻACY OGÓŁEM	373
CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI	326
MOGĄCY BRAĆ UDZIAŁ W AKCJACH	129
KDP	dwie sekcje
MDP CHŁOPCY	18

Stan środków trwałych (pojazdy) i uposażenie osobiste strażaka wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.:

Środki trwale i uposażenie	ogółem
SAMOCODY ŚREDNIE TYPU GBA	8
SAMOCODY LEKKIE TYPU GLM GLBM	4
MUNDURY GALOWE	259
UBRANIA SPECJALNE	69
UBRANIA KOSZAROWE	150
AGREGATY PRĄDOTWORCZE JEDNOFAZOWE	11
AGREGATY PRĄDOTWÓRCZE TRÓJFAZOWE	2
MOTOPOMPY	13
MOTOPOMPA PŁYWAJĄCA „NIAGARA”	9
POMPA SZLAMOWA	9
APARATY NADCIŚNIENIOWE (maska butla aparat)	16
CZUJNIKI BEZRUCHU	10
KOMBINEZON NA OWADY	8
DEFIBRYLATORY	3
ZESTAW SZYN KRAMERA	3
DESKA ORTOPEDYCZNA	3
PLECAK / TORBA MEDYCZNA PSP R1	6
RADIOSTACJE NASOBNE	21
WĘŻE TŁOCZNE W-52	141

WEŻE TŁOCZNE W-75	118
PIŁA SPALINOWA DO DREWNA	13
SPALINOWY OPRYSKIWACZ	2
DETEKTOR CO ₂ CO	3
ZESTAW HYDRAULICZNY „LUKAS”	4

Opracowanie własne.

Poniższa tabela to statystyka wyjazdów z ostatnich 4 lat:

Jednostka OSP	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
BANACHY	0	0	0	0
GÓZD	13	30	15	16
HARASIUKI	65	58	33	44
HUCISKO	4	3	4	18
HUTA KRZESZOWSKA	1	0	1	3
HUTA NOWA	0	1	1	1
HUTA PODGÓRNA	1	2	1	0
KRZESZÓW GÓRNY	1	5	1	4
ŁAZORY	1	2	1	2
MAZIARNIA	1	2	1	0
RAZEM	87	103	58	88

Opracowanie własne.

WYDATKI PONIESIONE NA OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE W 2024 r.

CEL	KWOTA
Dotacje dla OSP	5 737,00 zł
Zakup uposażenia osobistego strażaka	39 966,59 zł
Ekwiwalenty za udział w akcjach i szkoleniach	42 866,00 zł
Zakup sprzętu, wyposażenia i materiałów do funkcjonowania OSP	20 061,67 zł
Zakup wody mineralnej podczas dłuższych działań pożarniczych	190,97 zł
Opłaty za energię elektryczną, gaz i wodę w remizach strażackich	32 973,77 zł
Remonty remiz strażackich oraz konserwacja i przeglądy sprzętu strażackiego	10 169,65 zł
Utrzymanie szerokorozumianej gotowości bojowej OSP (montaż anten, zawody, badania, kurs KPP, system e-Remiza, kalibracja selektywnego powiadamiania, itp.)	166 053,83 zł
Usługi telekomunikacyjne w OSP	654,22 zł
Wyjazdy służbowe (po zakupy dla OSP, odbiór medali, pucharów i nagród)	1 738,80 zł
Ubezpieczenia strażaków	2 843,00 zł
Zadania inwestycyjne: (budowa remizy OSP w Harasiukach, rozbudowa i przebudowa garażu OSP w Krzeszowie Górnym)	474 631,00 zł
Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego typu GBA dla OSP Huta Krzeszowska (STAR 266)	35 000,00 zł

CEL	KWOTA
Zakup inwestycyjny dotyczący FEP. Samochód ratowniczo-gaśniczy typu GBLM wraz z wyposażeniem dla jednostki OSP Harasiuki włączonej do KSRG)	532 118,36 zł
RAZEM	1 365 005,09

Opracowanie własne.

Działalność szkoleniowo-prewencyjna i kulturalna Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie Gminy Harasiuki w roku 2024.

W dniu 7 marca 2024r. zakupiony został dla OSP Huta Krzeszowska używany, średni samochód ratowniczo-pożarniczy typu GBA marki STAR 266 w kwocie 35 000,00 zł.

W dniu 9 kwietnia 2024r. odbył się OTWP – Młodzież zapobiega Pożarom (eliminacje gminne). W eliminacjach udział wzięli uczniowie szkół podstawowych z terenu gminy Harasiuki. Turniej odbył się w dwóch grupach wiekowych. Miejsce I w grupie I (kl. od I do IV) zajął Oskar KOŁODZIEJCZYK ze Szkoły Podstawowej w Hucisku. W grupie II (kl. od V do VIII) miejsce I zajęła Łucja MAŁEK ze Szkoły Podstawowej w Hucie Krzeszowskiej.

Uczniowie zakwalifikowali się do szczebla powiatowego gdzie w dniu 25 kwietnia w KP PSP w Nisku odbyły się eliminacje powiatowe. Tam również miejsce I w grupie I (kl. od I do IV) zajął Oskar KOŁODZIEJCZYK ze Szkoły Podstawowej w Hucisku i zakwalifikował się do eliminacji wojewódzkich.

W dniach 19 – 27 kwietnia w KP PSP Nisko odbyło się szkolenie kierującego działaniem ratowniczym dla strażaka ratownika OSP (dowódcy OSP). Szkolenie ukończyło 6-ciu strażaków z jednostek OSP Gózd, Harasiuki, Hucisko i Huta Nowa.

W dniach 17, 18, 19 oraz 24, 25 i 26 maja w Gminnym Centrum Kultury w Harasiukach odbył się kurs Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy dla strażaków ratowników z terenu gminy Harasiuki.

Kurs ukończyło 14 osób (druhny i druhowie) z jednostek OSP Gózd, Harasiuki i Hucisko.

W dniu 11 sierpnia na stadionie sportowym ROTUNDA w Krzeszowie po raz pierwszy odbyły się międzygminne zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP oraz KDP z terenu Gminy Harasiuki i Krzeszów. Gminę Harasiuki reprezentowały jednostki OSP: Gózd, Harasiuki, Hucisko, Huta Krzeszowska i Huta Podgórna.

W klasyfikacji generalnej miejsca odpowiednio zajęły:

1. - OSP Krzeszów, 2. - OSP Hucisko, 3. - OSP Kamionka Górna, 4. - OSP Harasiuki, 5.- OSP Huta Krzeszowska, 6. - OSP Łazory, 7. - OSP Gózd, 8. - OSP Podolszynka Ordynacka, 9. - OSP Huta Podgórna.

Kobieca Drużyna Pożarnicza z OSP Harasiuki zajęła 2 miejsce.

W dniu 25 sierpnia 2025 r. jednostki OSP z terenu Gminy Harasiuki zabezpieczały imprezę plenerową pn. „Grzyby – Harasiuki 2024”. W zabezpieczeniu imprezy udział wzięły wszystkie jednostki OSP.

W dniu 15 września na stadionie sportowym ROTUNDA w Krzeszowie odbyły się powiatowe zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP oraz MDP z terenu powiatu niżańskiego. W zawodach MDP udział wzięło 11 drużyn (7 chłopców i 4 dziewczęcych).

Chłopcy z MDP przy OSP Harasiuki zajęły 3 miejsce, a dziewczęta z MDP przy OSP Harasiuki 4 miejsce.

W grupie A męskie drużyny pożarnicze startowało 12 drużyn, w kwalifikacji generalnej: OSP Harasiuki IV, OSP Hucisko VII miejsce.

W grupie C KDP udział wzięło 10 drużyn. KDP Harasiuki V miejsce.

W tym samym dniu odbyła się Msza polowa na cmentarzu wojennym w Banachach, w których udział wzięły oraz poczty sztandarowe wystawiły jak co roku jednostki OSP z terenu Gminy Harasiuki.

W dniach od 4 października do 14 grudnia odbyło się szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP. Organizatorem szkolenia była KP PSP w Nisku. Z terenu gminy Harasiuki kurs ukończyło 7 strażaków ratowników z jednostek OSP: Harasiuki, Huta Krzeszowska, Huta Podgórna i Łazory.

W dniu 6 października odbyła się uroczystość z okazji Jubileuszu 65-lecia powstania jednostki OSP Harasiuki, nadania nowego sztandaru oraz przekazania nowego lekkiego samochodu ratowniczego dla OSP Harasiuki. Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą w Kościele Parafialnym pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego w Harasiukach, gdzie poświęcony był nowy sztandar oraz nowy samochód ratowniczo-gaśniczy marki Renault Master. Po Mszy Św. wszyscy uczestnicy przeszli na plac kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Harasiukach, gdzie odbyły się główne uroczystości podczas których nastąpiło: powitanie zaproszonych gości, odczytanie rysu historycznego OSP Harasiuki, pożegnanie starego sztandaru, przekazanie nowego sztandaru, przekazanie nowego samochodu, wręczenie odznaczeń i medali wyróżnionym strażakom oraz wbicie gwoździ przez zaproszonych gości w tablicę pamiątkową i wpisanie do kroniki OSP Harasiuki.

Zarządzeniem Nr 153/2024 Wójta Gminy Harasiuki z dnia 8 listopada 2025 r. przekazany został umową darowizny jednostce OSP Huta Nowa samochód ratowniczy GLM Ford Faby stanowiący własność Gminy Harasiuki.

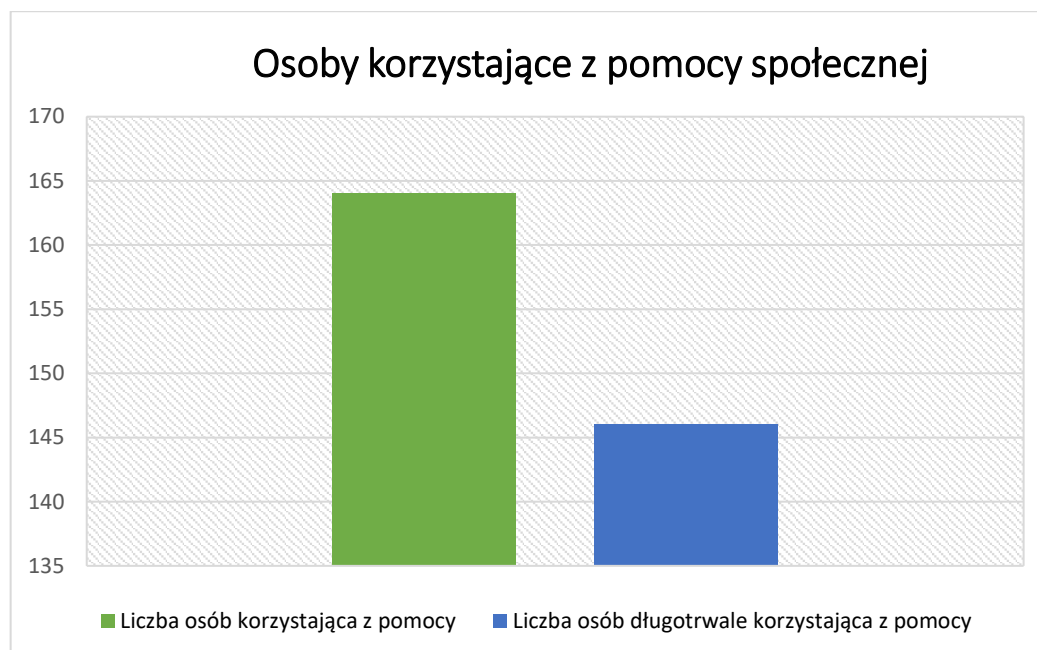
W związku z powodzią, która dotknęła południowo-zachodnie rejony Polski i spowodowała ogromne zniszczenia tysięcy osób i rodzin - jednostki OSP z terenu gminy Harasiuki wzięły czynny udział w udzieleniu pomocy powodzianom i zebrali kwotę w wysokości 6 820 zł., za którą to kwotę zostały zakupione i dostarczone do KP PSP w Nisku: taczki, łopaty, szpadle, miotły oraz chemia gospodarcza.

4.8 Pomoc społeczna.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach działa od 1 maja 1990r. Pomoc społeczna jest określana jako instytucja polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. W ośrodku zatrudnionych jest 11 pracowników: kierownik, główny księgowy, referent ds. księgowości, 2 specjalistów pracy socjalnej, pracownik socjalny i starszy pracownik socjalny, 1 opiekun, 2 osoby obsługujące świadczenia rodzinne, stypendia szkolne, prowadzące sprawy alkoholowe oraz przemoc w rodzinie oraz 1 asystent rodziny. Skuteczna realizacja zadań nie jest możliwa bez współdziałania z władzami samorządowymi, kuratorami sądowymi, ZUS-em, KRUS-em, służbą zdrowia, szkołami, parafiami, sołtysami i innymi jednostkami zainteresowanymi problemami osób będących w trudnej sytuacji. Współpraca ta pozwala na zintegrowanie działań na rzecz osób potrzebujących wsparcia, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej, ośrodki pomocy społecznej zatrudniają pracowników socjalnych jako realizatorów pomocy społecznej. Ośrodek obejmuje swoim działaniem teren gminy Harasiuki.

W ramach świadczeń z pomocy społecznej w 2024r. pomocą objęto **164** rodzin, w tym **146** rodzin długotrwale korzystających ze świadczeń, co prezentuje poniższy

diagram:

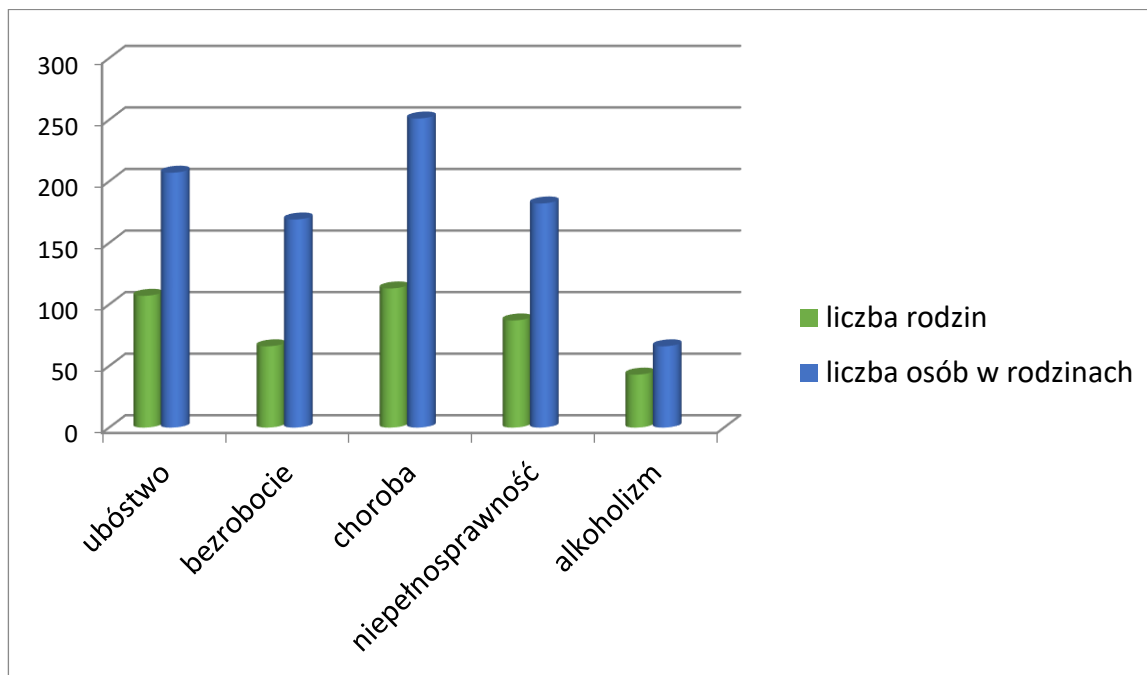

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Harasiukach.

W 2024r. udzielono następujących form pomocy: zasiłek stały **51** osób na kwotę **440 184,25** zł, zasiłki okresowe **46** rodziny na kwotę **148 339,00** zł, zasiłki celowe **36** rodzin na kwotę **22 780,56** zł, zasiłki celowe z programu „Posiłek w szkole i w domu” **74** rodzin na kwotę **97 113** zł, pomoc w formie dożywiania dla uczniów „Posiłek w szkole i w domu” **84** dzieci na kwotę **64 177** zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach realizował usługi opiekuńcze. Na realizację w/w usług wydatkowano kwotę **90 732,72** zł. Środki te stanowią wynagrodzenie dla osoby zatrudnionej na umowę o pracę, która świadczyła usługi opiekuńcze dla 7 osób starszych. Ponadto Gmina przystąpiła do realizacji programu Opieka 75+ w ramach tego zadania usługi były świadczone u 5 osób. **20** osób otrzymało wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad całkowicie ubezwłasnowolnionym członkiem rodziny na kwotę **98 440,00** zł.

Głównymi powodami udzielania pomocy były: ubóstwo **107** rodzin (**207** osób w rodzinach), bezrobocie **66** rodzin (**169** osób w rodzinach), długotrwała choroba **113** rodzin (**251** osób w rodzinach), niepełnosprawność **87** rodzin (**182** osoby w rodzinach), alkoholizm **43** rodzin (**66** osoby w rodzinach), co przedstawia poniższy wykres:

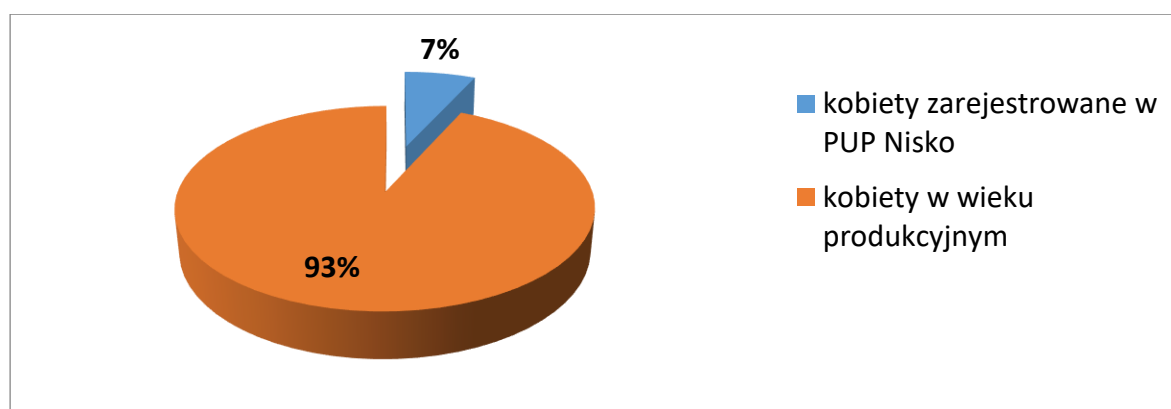

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Harasiukach.

W domach pomocy społecznej w 2024 r. przebywało 6 osób za które gmina wniosła opłaty w wysokości **323 256,73 zł**.

Na terenie naszej gminy nie mamy osób bezdomnych. Niemniej jednak ze schroniskiem w Dębicy jest podpisana umowa na zabezpieczenie miejsc dla ewentualnych bezdomnych, za tzw. gotowość nie jest pobierana odpłatność. Uchwałą Nr XL/195/2018 Rady Gminy Harasiuki z dnia 8 czerwca 2018r. przyjęto szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych. Po ubóstwie największą grupę korzystających ze świadczeń pomocy społecznej stanowią osoby bezrobotne. Na dzień 31 grudnia 2024r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nisku zarejestrowanych z terenu naszej Gminy było 274 osób, w tym 121 kobiet.

Struktura kobiet bezrobotnych w stosunku do kobiet w wieku produkcyjnym w gminie Harasiuki stan na 31 grudnia 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku.

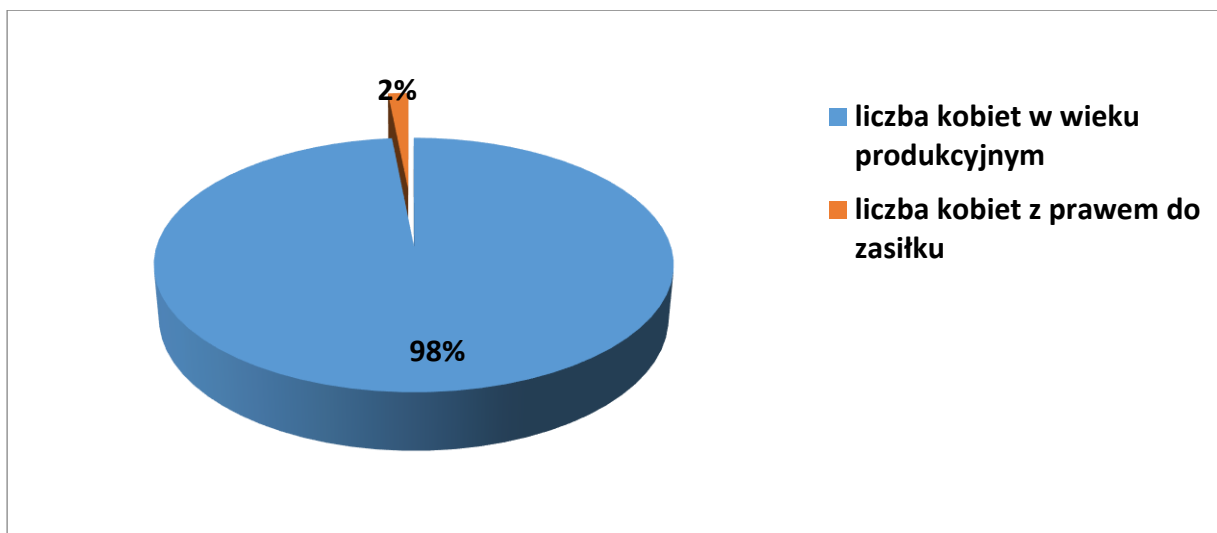
Struktura mężczyzn bezrobotnych w stosunku do mężczyzn w wieku produkcyjnym w gminie Harasiuki stan na 31 grudnia 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku.

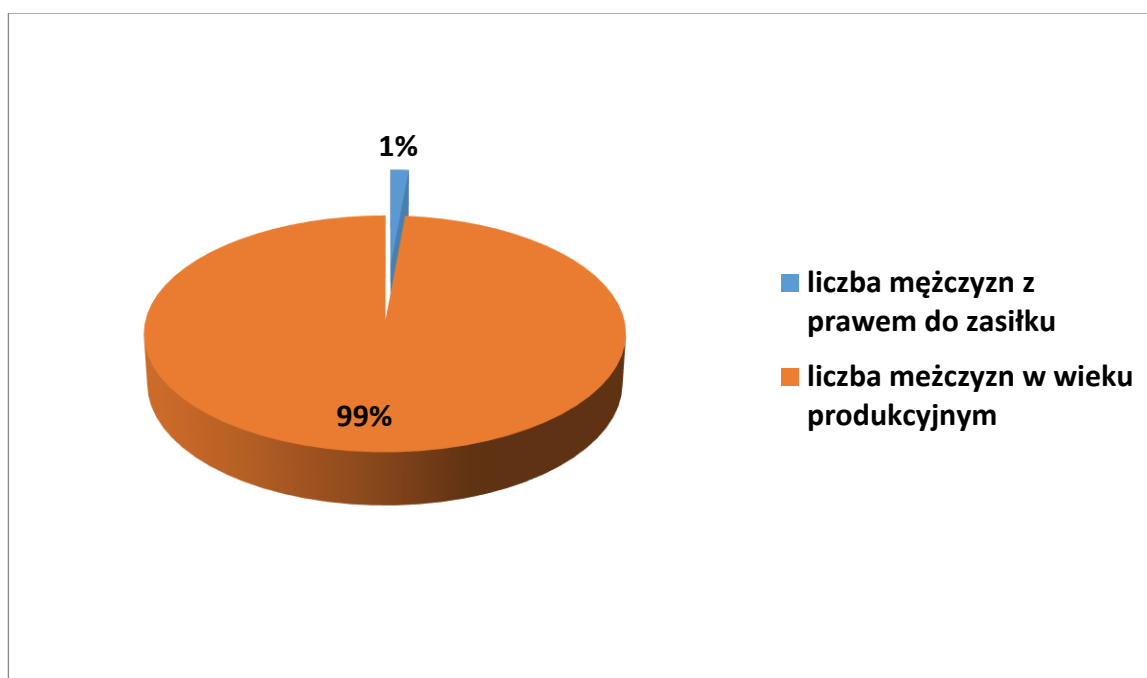
Z prawem do zasiłku zarejestrowanych było 55 osób, w tym 26 kobiet.

Struktura kobiet z prawem do zasiłku dla bezrobotnych w stosunku do kobiet w wieku produkcyjnym w gminie Harasiuki stan na 31 grudnia 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku.

Struktura mężczyzn z prawem do zasiłku dla bezrobotnych w stosunku do mężczyzn w wieku produkcyjnym w gminie Harasiuki stan na 31 grudnia 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Nisku zarówno w upowszechnianiu ofert pracy jak i informowaniu o poradnictwie zawodowym, przekazujemy również informacje o potrzebach szkoleniowych dla naszych klientów. Współpracujemy przy organizowaniu prac społecznie użytecznych na terenie gminy Harasiuki. W dniu 16 kwietnia 2013 r. została zawarta umowa Nr 5/SEPI/2013 w sprawie udostępniania danych osobowych.

W dniu 12 grudnia 2014 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Nisku a Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Harasiukach, które określa zakres i tryb współdziałania w szczególności przy wykonywaniu zadań z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach przekazuje na początku każdego roku listę osób chętnych do wykonywania prac społecznie użytecznych do Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku.

W ramach prac społecznie użytecznych w 2024 r. zaktywizowanych było 3 osoby, które wykonywały prace od kwietnia 2024 r. do grudnia 2024r. Ponadto w ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” prace wykonywała 1 osoba w okresie od marca 2024 r. do grudnia 2024 r. Łączny koszt poniesiony przez gminę na organizację prac społecznie użytecznych wyniósł **4796,80 zł**.

W 2024 r. przyznano stypendia szkolne dla **104** uczniów na kwotę **84 713,00 zł** oraz stypendia szkolne dla **4** uczniów posiadających obywatelstwo ukraińskie. Dla **4** uczniów zasiłki szkolne na kwotę **3616,00 zł**. W ramach zadań zleconych Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach w 2024 r. wypłacał następujące świadczenia:

1. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego wypłacono **6** rodzin na kwotę **48 398,12 zł**,
2. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami wypłacono dla **277** dzieci z **136** rodzin na kwotę **471 369,20 zł**.
3. Zasiłek pielęgnacyjny wypłacono dla **251** osób na kwotę **593 775,84 zł**,
4. Świadczenie pielęgnacyjne wypłacono dla **184** rodzin na kwotę **6 047 388,10 zł**,
5. Specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono dla **5** rodzin na kwotę **33 190,70 zł**,
6. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wypłacono dla **14** rodzin na

- kwotę **14 000 zł**,
7. Świadczenie rodzicielskie wypłacono dla **12 rodzin** na kwotę **68 477,70 zł**.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach przy współpracy z Bankiem Żywności w Tarnobrzegu realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa Podprogram 2023. Obok pomocy żywnościowej dla mieszkańców gminy prowadzone były działania towarzyszące. Dla **427 rodzin** znajdujących się w trudnej sytuacji wydano łącznie **20,29 ton żywności** w formie paczek. Wydano **2468 paczek** żywnościowych.

UCHWAŁĄ Nr II/12/2018 Rady Gminy Harasiuki z dnia 6 grudnia 2018 r. Gmina Harasiuki przystąpiła do programu „Posiłek w szkole i w domu”. W ramach tego programu wypłacane są zasiłki na zakup żywności oraz opłacane są obiady dla dzieci uczęszczających do szkoły. W ramach w/w programu udzielono wsparcia dla **228 osób** na łączną kwotę **161 290 zł**.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem realizacji ustawy, UCHWAŁĄ nr L/320/2022 Rady Gminy Harasiuki z dnia 9 grudnia 2022 r. został przyjęty Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2023-2026. Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej spowodowała konieczność powołania nowych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. W związku z powyższym Zarządzeniem nr 139/2023 Wójta Gminy Harasiuki z dnia 12 września 2023 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Harasiuki. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada również na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek opracowania nowych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej. Obecnie nowy program jest opracowywany.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej w Harasiukach, przedstawiciel służby zdrowia, Kierownik Zespołu Obsługi Szkół, Kierownik Posterunku Policji w Harasiukach oraz przedstawiciel organizacji pozarządowej. W 2024r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **5 Niebieskich Kart – A** (wszystkie Niebieskie Karty – A zostały założone przez policję)

W 2024 r. odbyło się **20 posiedzeń** grupy diagnostyczno - pomocowej Zespołu Interdyscyplinarnego. Grupy robocze pracowały w **5 rodzinach** uwikłanych w przemoc. Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych z osobami doznającymi przemocy sporządzili łącznie **6 Niebieskie Karty – C**, natomiast z osobami stosującymi przemoc zostało sporządzone łącznie **3 Niebieskie Karty – D**. W stosunku do **3 rodzin** uwikłanych w przemoc w rodzinie zostało złożone zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Nisku o prawdopodobieństwie popełnienia przestępstwa.

Członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie § 18 ust. 1, pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” zakończenie procedury następuje w przypadku – ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy zakończyli procedurę Niebieskiej Karty w **3 rodzinach**. Jak wynika z Niebieskich Kart – A najczęściej stosowana była przemoc psychiczna, fizyczna oraz przemoc ekonomiczna.

Skala przemocy w rodzinie oraz częstotliwość jej występowania - 2024 r.

Liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie	Częstotliwość zdarzeń przemocy w rodzinach		
	1 raz w roku	od 2 do 5 razy w roku	6 razy w roku i więcej
6	6	0	0

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Harasiukach.

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Ogółem osoby dotknięte przemocą w rodzinie	kobiety			mężczyźni			dzieci		
	Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:	
		osoby starsze *	osoby niepełnospra- wne		osoby starsze*	osoby niepełnosprawne		do 13 r.ż.	od 14 do 18 lat niepełnosprawne **
10	7	3	0	3	0	0	0	0	0

* Kobiety i mężczyźni powyżej 65 roku życia.

**dzieci od 0 do 18 roku życia.

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Harasiukach

Ośrodek dysponuje sprzętem rehabilitacyjnym, który jest wypożyczany nieodpłatnie osobom potrzebującym.

UCHWAŁĄ nr LIV/351/2023 Rady Gminy Harasiuki z dnia 27 marca 2023 r. został uchwalony Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025. Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Realizowane w ramach programu zadania koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Realizacja programu odbywa się za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem w procesie zmian z wykorzystywaniem jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach zatrudnia asystenta rodziny, który w 2024r. pracował z **13** rodzinami, w których wychowywanych jest **26** dzieci. W 2024 r. w pieczy zastępczej przebywało **8** dzieci; w tym **4** dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, **1** dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz **3** dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej. Łączna kwota kosztów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła **169 124,35 zł**.

Kolejnym programem kierowanym do rodzin wielodzietnych to Karta Dużej Rodziny polegający na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług i innych form działalności. W 2024r. zostało złożonych **47** wniosków o przyznanie karty dużej rodziny. Karty dużej rodziny otrzymało **47** osób, w tym **19** dzieci.

Programy, które oferuje rząd powodują poprawę sytuacji materialnej rodzin, jej statusu. Jednakże pojawiający się problem starzenia społeczeństwa powoduje, że zmienia się krąg klientów pomocy społecznej. Pojawia się problem zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom samotnym, niepełnosprawnym, które nie mogą liczyć na pomoc rodziny.

4.8.1 Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa”.

Gmina Harasiuki w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024 otrzymała dofinansowanie na realizację usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów przez umożliwienie im uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej. W tym czasie opiekun mógł odpocząć, pójść na wizytę do lekarza, załatwić sprawę w urzędzie itp. nie martwiąc się, że bliska mu osoba nie ma zapewnionej opieki. Usługi opieki wytchnieniowej były realizowane dla 2 osób, które skorzystały z pobytu dziennego w miejscu zamieszkania łącznie w ilości 266 godzin. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 13 541,17 zł.

4.8.2 Refundacja podatku VAT.

W 2024 roku 5 osobom wypłacono refundację podatku VAT za dostarczenie paliw gazowych na łączną kwotę 2 409,39 zł.

4.8.3 Pomoc za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

W 2024 roku wypłacono łącznie kwotę 38 120,00 zł.

4.8.4 Dodatki mieszkaniowe.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych oraz zadanie zlecone w zakresie wypłaty dodatków energetycznych. Zasady i tryb przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych reguluje Ustawa z dnia 21.06.2001 r. o dodatkach mieszkaniowych oraz Ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy- Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, a także inne akty normatywne.

W 2024 r. z wypłaty dodatku mieszkaniowego skorzystały 4 gospodarstwa domowe na kwotę 26 426,38 zł. Dodatek mieszkaniowy nie jest świadczeniem uznaniowym. Możliwość jego przyznania, a także jego wysokość, uzależnione są od ustawowych przesłanek. Trudna sytuacja finansowa w gospodarstwie domowym oraz sytuacja zdrowotna nie mają wpływu na wysokość przyznanego dodatku.

Ośrodkowi Pomocy Społecznej doszło nowe zadanie tj. prowadzenie postępowań i wydawanie w imieniu Wójta Gminy Harasiuki zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, które to zaświadczenie wydawane jest na żądanie osoby fizycznej zamierzającej złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania w ramach części drugiej programu „Czyste powietrze”. W 2024r. złożono 233 wnioski o wydanie zaświadczenia i wydano 232 zaświadczeń.

W 2024 roku na wypłatę bonu energetycznego wydatkowano kwotę 217 175,65 zł i 6 515,27 na koszty obsługi tego zadania.

4.8.5 Realizacja Programu „ Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024, ma na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Usługa asystenta jest formą wsparcia finansowaną w 100 procentach ze środków Funduszu Solidarnościowego.

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach zatrudniał 12 asystentów dla 13 osób niepełnosprawnych w łącznej ilości 4274 godzin. W ramach programu wydatkowano kwotę 223 454,02 zł.

4.9 Realizacja uchwał Rady Gminy Harasiuki.

W 2024 r. Wójt Gminy Harasiuki wykonał **74 UCHWAŁ** Rady Gminy Harasiuki przygotowanych przez poszczególne referaty Urzędu Gminy Harasiuki, w tym:

Lp.	Referat stanowisko/nazwa jednostki gminy	Ilość przygotowanych uchwał
1.	Referat Finansów	39
2.	Referat Organizacyjny	22
3.	Referat Rozwoju Gospodarczego	17
4.	Referat Spraw Obywatelskich	3
5.	Ośrodek Pomocy Społecznej	5
6.	Zakład Usług Komunalnych	0
7.	Zespół Obsługi Szkół	1

ZARZĄDZENIA Wójta Gminy Harasiuki – **183**.

Wnioski o potwierdzenie profilu zaufanego – **96**.

4.10 Sprawy obywatelskie.

Podmioty gospodarcze działające na terenie gminy Harasiuki w 2024 r.

Lp.	Ilość działających w 2024 r. podmiotów gospodarczych	Ilość nowych działalności	Ilość zakończonych działalności	Ilość wznowionych działalności	Ilość zawieszonych działalności	Ilość wprowadzonych zmian	Liczba wszystkich wprowadzonych wniosków w 2024 r.
1.	187	5	9	2	5	33	43

Opracowanie własne na podstawie danych z raportu Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Stan na dzień 31 grudnia 2024 r.

W 2024 r. wpisano do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej (CEIDG) 5 nowych przedsiębiorców oraz wykreślono z CEIDG 9 przedsiębiorców.

W 2024 r. przyjęto 33 wnioski o zmianę wpisu w CEIDG, w tym 5 dotyczyło zawieszenia działalności gospodarczej oraz 2 wnioski o wznowienie działalności gospodarczej.

5 KULTURA, SPORT, PROMOCJA GMINY.

5.1 Kultura.

5.1.1 Gminne Centrum Kultury.

Gminne Centrum Kultury w Harasiukach w 2024 roku niezmiennie realizowało swoją misję tworzenia kultury i tradycji lokalnej. Kluczowym elementem tej działalności jest organizacja i wspieranie inicjatyw, które pozwalają zarówno mieszkańcom, jak i odwiedzającym zanurzyć się w bogactwie lokalnych tradycji i zwyczajów. Przykładem takiej inicjatywy jest „Zagroda Kowalska” w Krzeszowie Górnym, która stanowi żywe muzeum dawnych zawodów. Oferuje ona zarówno mieszkańcom gminy, jak i turystom unikalną możliwość bezpośredniego kontaktu z tradycyjnymi rzemiosłami, takimi jak kowalstwo czy garncarstwo.

Ponadto, Gminne Centrum Kultury w Harasiukach odgrywa kluczową rolę w ożywianiu i promowaniu lokalnych tradycji poprzez działalność grup obrzędowych i zespołów artystycznych. Zespoły takie jak Zespół Obrzędowy z Sierakowa, Zespół Obrzędowy z Łazor, Zespół Kolędniczy „Herody” z Łazor, Kabaret „Sami Swoi” oraz Kapela Ludowa są żywym świadectwem zainteresowania i zaangażowania wspólnoty w pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego. Ich udział w konkursach i przeglądach, gdzie osiągają znaczące sukcesy, nie tylko buduje lokalne poczucie dumy, ale również wskazuje na wysoki poziom artystyczny i autentyczność prezentowanych tradycji.

Współpraca Gminnego Centrum Kultury w Harasiukach z organizacjami pozarządowymi oraz skupienie na różnorodności działalności kulturalnej dla wszystkich grup wiekowych podkreślają ważną rolę, jaką placówka ta odgrywa w społeczności. Działania te nie tylko umacniają lokalną tożsamość, ale również przyczyniają się do budowania mostów międzypokoleniowych, umożliwiając przekazanie cennych tradycji kolejnym pokoleniom. Ta wielowymiarowa i dynamiczna działalność kulturalna stanowi fundament dla zachowania i rozwoju bogactwa kulturowego gminy Harasiuki.

Gminne Centrum Kultury (GCK) w Harasiukach stanowi ważny punkt na mapie kulturalnej regionu, oferując różnorodną działalność artystyczną i edukacyjną. Dodatkowo, GCK prowadzi naukę gry na instrumentach muzycznych oraz organizuje zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży w dwóch grupach wiekowych. Działania te odbywają się głównie popołudniami i są skierowane do mieszkańców gminy Harasiuki, co sprzyja integracji społeczności lokalnej i rozwijaniu zainteresowań artystycznych oraz sportowych wśród młodszych pokoleń.

W roku 2024 Gminne Centrum Kultury w Harasiukach było zaangażowane w organizację licznych wydarzeń artystycznych i imprez kulturalnych, co podkreśla jego rolę jako aktywnego uczestnika życia kulturalnego gminy. Poprzez udział w takich inicjatywach, GCK nie tylko promuje kulturę i sztukę, ale również inspiruje mieszkańców do aktywnego spędzania wolnego czasu i rozwijania własnych pasji. Współpraca z lokalnymi artystami oraz organizacjami pozarządowymi pozwala na realizację

ambitnych projektów, które przyczyniają się do wzbogacenia oferty kulturalnej gminy Harasiuki.

Dzięki dostępnym zasobom internetowym, takim jak strona <https://gckharasiuki.pl/> oraz profil na Facebooku, mieszkańcy i zainteresowane osoby z zewnątrz mogą na bieżąco śledzić kalendarz wydarzeń i uczestniczyć w życiu kulturalnym gminy. Inicjatywy takie jak te prowadzone przez GCK w Harasiukach są kluczowe dla zachowania i rozwijania lokalnej tożsamości kulturalnej, tworząc przestrzeń do wymiany myśli, doświadczeń i twórczej ekspresji.

Organizacja i udział GCK w wydarzeniach kulturalnych w 2024r.:

- **styczeń** - w sali widowiskowej GCK zorganizowano wystawę pokonkursową – gminnego konkursu plastycznego „Ozdoba Choinkowa 2023”.
- **7 stycznia** - Kolędnicy z Łazor wzięli udział w Wojewódzkim Przeglądzie Widowisko Kolędniczych w Kolbuszowej podczas, którego zdobyli II nagrodę w konkursie. Ponadto Zespół „Herody” został wytypowany do udziału w 52. Góral skim Karnawale w Bukowinie Tatrzańskiej .
- **8 stycznia** - na zaproszenie KGW „Rogóżnianka” w Rogóżni, kolędnicy z Łazor wystąpili gościnnie w Świetlicy wiejskiej w Rogóżni, podczas spotkania z mieszkańcami Rogóżni, Banach i okolic.
- **13 stycznia** grupa kolędnicza "Herody z Łazor", tym razem wzięła udział w XIV Ogólnopolskim Przeglądzie Zespołów i Grup Kolędniczych w Lublinie. Zespół zdobył I nagrodę w konkursie. Warto zaznaczyć, że do rywalizacji w konkursie stanęło 30 zespołów.
- **14 stycznia** –Kapela Ludowa z GCK wystąpiła gościnnie z programem kolęd i pastorałek podczas mszy św. w tutejszym kościele. Kapela zaprezentowała wyjątkową interpretację tradycyjnych kolęd i pastorałek.
- Również **14 stycznia** – zespół „Herody” oraz Kabaret „Sami Swoi” wystąpiły gościnnie w miejscowości Maziarnia, podczas spotkania z mieszkańcami w Świetlicy wiejskiej.
- **19 stycznia** – w sali widowiskowej GCK odbył się kolejna edycja „Gminnego Konkursu Kolęd i Pastorałek”. Komisja konkursowa, oceniała umiejętności wokalne młodych wokalistów w repertuarze kolęd i pastorałek. Podczas konkursu został również rozstrzygnięty konkurs plastyczny „Ozdoba choinkowa” - rozdano nagrody.
- **21 stycznia** - "Herody z Łazor" tym razem mieli okazję zawitać do swojej rodzinnej miejscowości. Na zaproszenie Koła Gospodyń Wiejskich z Łazor, kolędnicy wystąpili gościnnie w Świetlicy wiejskiej podczas spotkania z mieszkańcami.
W programie spotkania pojawił się również Kabaret "Sami Swoi". W tym samy dniu -kolędnicy wystąpili również, w miejscowości Katy w gminie Jarocin.
- **27 stycznia** - grupa kolędnicza „Herody” - na zaproszenie dyrektora PSP w Hucisku oraz z Rady Rodziców, wystąpiła podczas "Choinki szkolnej" zorganizowanej w Świetlicy wiejskiej w miejscowości Wólka.

- **28 stycznia** – kolędnicy z Łazor, odwiedzili sąsiednią gminę Potok Górny, by tam wystąpić w Gminnym Ośrodku Kultury - podczas zorganizowanego konkursu pt. „Spotkanie z Kolędą”.

W ramach „Ferii Zimowych 2024” Gminne Centrum Kultury w Harasiukach zorganizowało specjalny program dla najmłodszych:

- **31 stycznia** – odbyły się „Warsztaty kulinarne”, prowadzone przez Panie z KGW w Łazorach.
- **2 lutego** – zorganizowano widowisko teatralne „Aladyn” w wykonaniu teatru z Krakowa.
- **1 lutego** – uczestnicy ferii zimowych spotkali się podczas „Warsztatów manualnych” z instruktorem.
- **7 lutego** – w sali widowiskowej odbyło się spotkanie edukacyjne, które prowadzili druhowie - strażacy z OSP w Harasiukach. Podczas spotkania strażacy prezentowali sprzęt gaśniczy, odzież ochronną oraz wyposażenie wozu bojowego. Dodatkową atrakcją dla uczestników była przejażdżka samochodem bojowych OSP w Harasiukach.
- **8 lutego** – odbyły się zajęcia plastyczno-integracyjne pt. „Razem dbamy o zdrowie psychiczne”, zorganizowane z udziałem Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej” w Nisku.
- **9 lutego** – w ramach ferii zimowych odbyły się zajęcia muzyczne z instruktorem. Podczas zajęć można było poznać budowę instrumentów muzycznych, zagrać na instrumentach oraz usłyszeć opowieści z historii muzyki. Udział we wszystkich wydarzeniach związanych z organizacją ferii zimowych był bezpłatny.
- **9 lutego** – Zespół kolędniczy „Herody z Łazor” wziął udział w 52. Górlaskim Karnawale w Bukowinie Tatrzańskiej (jako jeden z dwóch zespołów kolędniczych - reprezentujących województwo podkarpackie). Nasi kolędnicy, przy udziale 49 zespołów w konkursie, zdobyli wyróżnienie co było dużym osiągnięciem zespołu.
- **11 lutego** – Kapela ludowa z GCK oraz Kabaret "Sami Swoi", wzięły udział w imprezie ostatekowej zatytułowanej "ZAPUSTY...czyli kopeckie ostatki", zorganizowanej przez Koło Gospodyń Wiejskich w Kopkach. Występy obu zespołów spotkały się z miłym przyjęciem licznie zgromadzonej publiczności.
- **26 lutego** – reprezentantki gminy Harasiuki z miejscowości Łazory oraz Derylaki, zostały zgłoszone do udziału w wojewódzkim konkursie „Tradycyjnej Podkarpackiej Pisanki Wielkanocnej”, który odbędzie się w dniach 12 – 23 marca w WDK w Rzeszowie.
- **28 lutego** – został ogłoszony konkurs gminny plastyczny dla Szkół pt. „Pisanka wielkanocna”.
- **7 marca** – w sali widowiskowej GCK w ramach „Dnia Kobiet”, odbyło się otwarcie wystawy malarskiej - Moniki Lembryk-Bartoszek pt. „Widzieć w Trójwymiarze”.

- **15 marca** - Kabaret „Sami Swoi” na zaproszenie Gminnego Ośrodka Kultury w Krzeszowie, prezentował swój program podczas imprezy z okazji „Dnia Sołtysa”.
- **21 marca** - w sali widowiskowej GCK zorganizowano warsztaty plastyczne dla najmłodszych – pt. „Palma Wielkanocna”, które prowadzone pod okiem instruktora – Gminnego Centrum Kultury.
- **21 marca** – Gminne Centrum Kultury w Harasiukach zaangażowało się w akcję „Czysty Powiat Niżański”. W ramach inicjatywy, wspólnie z opiekunami, młodzieżą szkolną i harcerzami sprzątno najbliższą okolicę.
- **24 marca** – GCK było współorganizatorem Procesji Niedzieli Palmowej w organizację, której zaangażowani byli aktorzy zespołów obrzędowych działających przy GCK. Ponadto w dniach od 28 – 31 marca, GCK uczestniczyło w przygotowaniach i organizacji Misterium Męki Pańskiej, które co roku wystawiane jest w kościele parafialnym p.w. Miłosierdzia Bożego w Harasiukach.
- W dniach od **26 marca do 5 kwietnia** – w sali widowiskowej GCK zorganizowano wystawę rzeźby drewnianej autorstwa znanego artysty, rzeźbiarza - **Andrzej Kozłowski**.
- **23 kwietnia** – w ramach międzynarodowego „Dnia Ziemi” – GCK zorganizowało eko-akcję „Zasadź z nami drzewo”. Wspólnie z uczniami Szkół Podstawowych z terenu gminy Harasiuki - zorganizowano akcję sadzenia drzewek na terenie leśnictwa „Rogóżnianka”. W ramach akcji uczniowie zasadzili symbolicznie drzewka pozyskane z Nadleśnictwa Biłgoraj.
- **Od dnia 30 kwietnia** w ofercie Gminnego Centrum Kultury znalazła się nowa forma zajęć dla najmłodszych - zajęcia plastyczne, prowadzone pod okiem instruktora. Zajęcia odbywają się w każdy wtorek.
- **9 maja** - na stronie GCK Harasiuki ukazał się regulamin XX edycja Wojewódzkiego Konkursu Fotograficznego „Piękno Podkarpacia”. Finał konkursu odbędzie się podczas imprezy plenerowej „Grzyby – Harasiuki 2024”.
- Koło Gospodyń Wiejskich z Krzeszowa Górnego zostało zgłoszone do Ogólnopolskich Prezentacji Tradycyjnych Potraw Wiejskich - „**Włociańskie Jadło**” w Giedlarowej, które odbyło się **26 maja 2024r.**
Gminne Centrum Kultury przygotowało pokazy oraz mini **warsztaty wyrobu zabawek** z drewna pod okiem znanego twórcy, rzemieślnika - **Jana Dudziaka**. Oferta skierowana jest do uczniów Szkół z terenu gminy Harasiuki w ramach nadchodzącego Międzynarodowego Dnia Dziecka. Pokazy odbyły się w sali widowiskowej GCK.
- W dniu **14 lipca** Kapela Ludowa z GCK wystąpiła gościnnie z programem muzycznym na scenie plenerowej zbiornika wodnego Biszczka-Żary, podczas "Dnia Miodu i Pieroga" w Biszczu.
- **20 lipca** Zespół Obrzędowy z Sierakowa działający przy GCK, wziął udział w Festiwal Kultury Lasowickiej w Rudniku nad Sanem. Podczas prezentacji

festiwalowych Zespół z Sierakowa zaprezentował staropolski obrzęd "Pieczenia Chleba".

- **21 lipca** na terenie Kompleksu Sportowo-Rekreacyjnego w Harasiukach odbyła się III edycja wydarzenia pod nazwą „**Soltysiada Harasiucka**”. Organizatorami tegorocznej edycji imprezy byli: Wójt Gminy Harasiuki, KGW Łazory oraz Gminne Centrum Kultury w Harasiukach, które zapewniło oprawę artystyczną – muzyczną wraz z konferansjerką oraz nagłośnieniem technicznym wydarzenia. Podczas imprezy odbyły się konkurencje sprawnościowe, program artystyczny oraz potańcówka z zespołem muzycznym.
- **31 lipca** na stronie internetowej GCK oraz mediach społecznościowych ogłoszony został konkurs kulinarny „Grzybowe Smaki” organizowany w ramach imprezy „GRZYBY – Harasiuki 2024r.
- **6 sierpnia** – Na zaproszenie LGD Stowarzyszenie Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej, Kapela Ludowa z GCK uczestniczyła w uroczystości pierwszego wodowania dwóch nowych flisackich łodzi w Ulanowie. Nasza Kapela uświetniła tę uroczystość muzycznym występem.
- **11 sierpnia** w Krzeszowie (gmina Krzeszów) odbyły się Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze, których organizatorami była gmina Harasiuki oraz gmina Krzeszów. GCK włączyło się w organizację zawodów poprzez konferansjerkę oraz nagłośnienie.
- **18 sierpnia** – w Jarocinie odbyły się Dożynki Powiatu Niżańskiego. Gminę Harasiuki reprezentowały dwie grupy dożynkowe: KGW z Sierakowa oraz KGW z Rogóźni, które przygotowały wieńce dożynkowe oraz stoiska kulinarne z potrawami regionalnym. Ponadto podczas prezentacji gmin, wręczono nagrody dla najzdolniejszego ucznia – z gminy Harasiuki była to uczennica PSP w Hucisku - Barbara Fusiarz oraz nagrodę dla rolnika, którą otrzymał Andrzej Strzęciwilk z Nowej Wsi. Przygotowany został program artystyczny podczas dożynkowych prezentacji gmin z udziałem Kapeli ludowej z GCK.
- **25 sierpnia** na terenie Kompleksu Sportowo – Rekreatywnego odbyła się XIX edycja imprezy plenerowej „**GRZYBY – Harasiuki 2024**”. Organizatorami imprezy byli: Gmina Harasiuki oraz Gminne Centrum Kultury w Harasiukach. Na scenie plenerowej wystąpiło wiele zespołów muzycznych: BUDKA SUFLERA – gwiazda imprezy, ponadto „Don Vasyl Junior”, „MOTIF”, „DISCOBOYS”. Plac imprezy wypełnił się publicznością co świadczyło o ogromnym zainteresowaniu wydarzeniem. Zorganizowano akcję promocyjną wydarzenia. Dodatkowymi atrakcjami imprezy były: konkursy, stoiska wystawowe, stoiska kulinarne KGW, wystawy, pokazy rękodzieła, wesołe miasteczko oraz degustacja zupy grzybowej. Patronat honorowy nad imprezą objął: Marszałek Województwa Podkarpackiego. Patronat medialny objeli m.in.: Polskie Radio Rzeszów S.A., Radio Leliwa, Nowiny i Nowiny24 , Sztafeta, Stella, Echo Dnia, Telewizja Miejska Stalowa, Tygodnik Nadwiślański, WDK w Rzeszowie.

- **8 września** Zespół Obrzędowy z Łazor wystąpił gościnnie podczas V Przeglądu Zespołów Obrzędowych Powiatu Biłgorajskiego, który odbył się na terenie Zagrody Sitarskiej w Biłgoraju. Zespół z Łazor zaprezentował widowisko „Zmówiny”
- **1 września** na boisku szkolnym przy Szkole Podstawowej w Hucisku odbył się Piknik pt. „Zakończenie wakacji”, którego głównymi organizatorami byli: OSP Hucisko, KGW Hucisko oraz GKS Grabniak Hucisko. Na zaproszenie organizatorów wydarzenia - GCK włączyło się w organizację poprzez oprawę muzyczną - techniczną wraz z konferansjerką.
- **15 września** w miejscowości Banachy odbyła się uroczysta msza polowa w intencji żołnierzy poległych w Bitwie pod Banachami w 85. Rocznicę wybuchu II wojny światowej. Uroczystość uświetnili swoją obecnością parlamentarzyści, przedstawiciele władz wojewódzkich, powiatowych, poczty sztandarowe wojska, policji, straży pożarnej. Podczas uroczystości obecne były również:
Grupa Rekonstrukcji Historycznych płk. Tadeusza Zieleniewskiego i Przyjaciele z Majdanu Obleszcze, Biłgorajska Grupa Rekonstrukcji Historycznej Powstania Styczniowego, Drużyna Harcerska „IGNIS” z PSP w Harasiukach.
Odczytany został Apel Poległych oraz oddano Salwę Honorową.
GCK przygotowało oprawę muzyczną wydarzenia wraz ze scenariuszem i konferansjerką uroczystości.
- **23 września** na terenie Zagrody Kowalskiej w Krzeszowie Górnym została przygotowana plenerowa foto - wystawa prac „Piękno Podkarpacia”, która zakończyła ekspozycję prac Wojewódzkiego Konkursu Fotograficznego.
- **27 września** głoszony został gminny konkurs plastyczny dla Szkół pt. „Jesienny Pejzaż”, którego rozstrzygnięcie odbędzie się podczas „Koncertu muzycznego” połączonego z wystawą prac w dniu 29 października.
- **6 października** w Harasiukach odbyła się uroczystość związana z Jubileuszem 65-lecia działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Harasiukach, przekazaniem nowego sztandaru oraz lekkiego samochodu pożarniczego. Z tej okazji odbyła się uroczysta Msza Święta w Kościele Parafialnym pw. Miłosierdzia Bożego, podczas której został poświęcony nowy sztandar oraz lekki wóz ratowniczo-gaśniczy. Uroczysty przemarsz ulicami Harasiuk skierował się na teren Kompleksu Sportowo -Rekreacyjnego, gdzie przekazano nowy sztandar i wóz strażacki jednostce OSP Harasiuki. GCK włączyło się w organizację wydarzenia.
- W dniu **29 października** w sali widowiskowej GCK, zorganizowano imprezę pt. „Jesienny Koncert z Wernisażem”, podczas której uczestnicy zajęć artystycznych prezentowali swoje muzyczne umiejętności. Wręczono również nagrody w gminnym konkursie plastycznym „Jesienny Pejzaż”. Podczas wydarzenia zorganizowano wernisaż prac uczestników zajęć plastycznych prowadzonych w GCK.
- W ramach kampanii społecznej „Dzieciństwo bez przemocy” ogłoszony został konkurs plastyczny pt. „Moja bezpieczna przystań – STOP przemocy”, którego

organizatorami byli Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach oraz GCK. Konkurs rozstrzygnięty został w dniu 20.11.2024r. W obecności Kierownika OPS p. Moniki Pintal oraz p. Artura Siek - Dyr. GCK wręczono nagrody laureatom konkursu. Pozostali uczestnicy otrzymali dyplomy wraz upominkami za udział w konkursie.

- **22 listopada** w Niżańskim Centrum Kultury „Sokół” w Nisku podczas „II Niżańskiej Gali Krwiodawstwa”, reprezentantka GCK w Harasiukach - Amelia Szabat wystąpi z programem muzyczny. Podczas tego wydarzenia nastąpi również rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Dar Życia – Kropelka Krwi” w którym udział wzięli uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej z Huciska.
- Gminna Biblioteka Publiczna w Harasiukach wraz z Filiami Bibliotecznymi w Hucie Krzeszowskiej i Krzeszowie Górnym, przystąpiła do projektu pt. "Mała książka - wielki człowiek" realizowanego przez Instytut Książki. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które wraz z rodzicem odwiedzi bibliotekę, otrzyma w prezencie wyjątkową Wyprawkę Czytelniczą.
- **23 listopada** w Remizo - Świątlicy Wiejskiej w Harasiukach, odbędzie się „Wieczór z obrzędem”. Wydarzenie to organizowane przez GCK jest doskonałą formą spotkania przedstawicieli KGW, Stowarzyszeń i środowisk lokalnych współpracujących w obszarze działalności kulturalnej na terenie gminy Harasiuki. Podczas „Wieczoru z obrzędem” program artystyczny zaprezentuje Zespół obrzędowy z Łazor oraz Kapela Ludowa z GCK.

W związku z rozpoczętymi pracami remontowymi, **przeniesiono tymczasowo siedzibę Gminnej Biblioteki Publicznej do Remizo - Świątlicy Wiejskiej w Harasiukach oraz siedzibę GCK do Urzędu Gminy w Harasiukach** (sala USC).

- W dniu **29 listopada** w Remizie OSP w Harasiukach zorganizowane zostały warsztaty bioróżnorodności dla uczniów Szkół Podstawowych. W ramach warsztatów uczestnicy przyswajali wiedzę z zakresu zielarstwa oraz wykonywali saszetki ziołowe.
- **4 grudnia** zorganizowano dla najmłodszych „Spotkanie z Mikołajem”. Podczas spotkania, uczestnicy wzięli udział w widowisku teatralnym pt. „Świąteczna gorączka Olafa” w wykonaniu aktorów teatru z Krakowa.
- **6 grudnia** ogłoszony został gminny konkurs plastyczny pt. „Ozdoba choinkowa” skierowany do uczniów Szkół z terenu gminy Harasiuki. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi podczas „Koncertu Kolęd” w styczniu.
- **19 grudnia** w Zagrodzie Kowalskiej zorganizowano po raz pierwszy „Wigilię z tradycją” z udziałem uczniów klas VIII i VII PSP w Krzeszowie Górnym. Uczestnicy wydarzenia poznali symbolikę wigilijnych obrzędów. Spotkanie zakończyło się wspólnym posiłkiem, podczas którego wszyscy mogli spróbować tradycyjnych potraw wigilijnych przygotowanych przez KGW z Krzeszowa Górnego.

- **21 grudnia** Zespół kolędniczy „Herody” z Łazor został zaproszony na Ogólnopolski Zjazd Kolędników w Lublinie, gdzie wspólnie z innymi grupami kolędniczymi prezentował się m.in. w Teatrze Osterwy na Placu Litewskim oraz Lubelskiej Starówce.

Gminna Biblioteka Publiczna w Harasiukach.

Na terenie gminy Harasiuki prowadzą działalność Gminna Biblioteka Publiczna w Harasiukach o powierzchni 61m² oraz dwie Filie Biblioteczne w Hucie Krzeszowskiej o powierzchni 93 m² i Krzeszowie Górnym o powierzchni 52 m².

Powierzchnia biblioteki dostępna dla użytkowników w przeliczeniu na mieszkańca to 0,04.

W Gminnej Bibliotece Publicznej zatrudnione jest 3 osoby (Kierownik GBP na 1 etat, dwóch Bibliotekarzy na 3/4 etatu). Personel biblioteki w przeliczeniu na 1000 mieszkańców to 0,44.

Podstawą działalności placówek bibliotecznych jest księgozbiór, którego stan na dzień 31.12.2024 roku wynosił ogółem 46 594 woluminów o wartości 341 767,14 zł i jest to 8208 zbiorów bibliotecznych na 1000 mieszkańców, w 2023 roku było to 7993 na 1000 mieszkańców a w 2022 roku było to 7519 na 1000 mieszkańców.

W roku 2024 przybyło 684 woluminów na wartość 18 100,07 zł i jest to 112,6 woluminy na 1000 mieszkańców, w 2023 roku to 100,6 woluminy na 1000 mieszkańców, a w 2022 roku było to 102,6 woluminy na 1000 mieszkańców.

Wydatki na zbiory biblioteczne w przeliczeniu na mieszkańca w 2024 roku wyniosły 3,08, w 2023 roku to 2,51, a w 2022 roku było to 2,16.

Liczba nabytków w 2024 roku w stosunku do liczby zbiorów w % to 1,47, w 2023 roku to 1,46, w 2022 roku było to 1,46.

Liczba ubytków w 2024 roku w stosunku do liczby zbiorów bibliotecznych w % to 0,00, w 2023 roku było to 0,79, a w 2022 roku było to 0,96.

Stosunek wydatków na gromadzenie zbiorów do kosztów personelu w 2024 roku wynosi 0,07, w 2023 roku to 0,06, w 2022 roku było to 0,08.

Zarejestrowano w 2024 roku 960 czytelników i jest to 17,00 % mieszkańców gminy, w 2023 roku 16,19 % mieszkańców, a w 2022 roku było to 14,82 %. Wypożyczenia księgozbioru w 2024 roku wyniosły ogółem 21 649 woluminów oraz 1140 czasopism i jest to 3,8 wypożyczeń na mieszkańca, w 2023 roku to 3,2 wypożyczeń na mieszkańca, w 2022 roku było to 3,0.

Wykorzystanie zbiorów w bibliotece w przeliczeniu na mieszkańca 2024 roku to 1,5, w 2023 roku to 0,8, a 2022 roku to 0,9.

Placówki biblioteczne odwiedziło w 2024 roku łącznie 17 323 osób i jest to 3,1 w przeliczeniu na mieszkańca, w 2023 roku to 2,8, a w 2022 roku było to 2,6.

Odwiedziny wirtualne w 2024 roku to łącznie 6929 i jest to 1,2 w przeliczeniu na mieszkańca, w 2023 roku było to 1,0, a w 2022 roku to 0,7.

Koszt w przeliczeniu na odwiedziny w bibliotece to 21,3.

W placówkach bibliotecznych użytkowanych jest 26 komputerów, z dostępem dla czytelników jest 16 stanowisk komputerowych i jest to 2,82 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Biblioteka główna wraz z filiami bierze udział w projekcie **"Mała książka - wielki człowiek"** realizowanego przez Instytut Książki. Akcja skierowana jest dla dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodziców. W ramach akcji wydano 20 wyprawek czytelniczych oraz dla najwytrwalszych małych czytelników 21 dyplomów. Udział w projekcie jest bezpłatny.

Prowadzone są też stałe zajęcia takie jak: głośne czytanie dla przedszkolaków, dyskusje o książkach dla różnych grup wiekowych, nauka i robótki szydełkowe.

Udział użytkowników w imprezach bibliotecznych w 2024 roku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców to 111, w 2023 to 116, a w 2022 roku było to 96.

Procent populacji docelowej objętej wszystkimi usługami w 2024 roku to 17, w 2023 roku było to 16, a w 2022 roku to 15.

Wydatki biblioteki w przeliczeniu na użytkownika to 383,9 zł.

Procent budżetu biblioteki uzyskany ze specjalnych grantów w 2024 roku to 2,8 (kwota 10 200 zł), w 2023 roku wyniósł 10,8 (kwota 37 200 zł), a w 2022 roku to 3,0 (kwota 6 200 zł).

Procent budżetu organizatora przeznaczony na bibliotekę wynosił w 2024 roku 0,6, w 2023 roku 0,6, w 2022 roku 0,5.

5.1.2 Sport i rekreacja.

Na terenie gminy Harasiuki w 2024 r. funkcjonowało 2 kluby sportowe:

1. Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy „Grabniak” Hucisko,
2. Stowarzyszenie Klub Sportowy Tanew Harasiuki.

Kluby sportowe w 2024 r. otrzymały dotacje w następujących kwotach:

1. Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy „Grabniak” Hucisko – **34 000 zł**,
2. Stowarzyszenie Klub sportowy Tanew Harasiuki – **36 000 zł**.

Łącznie dotacja dla klubów sportowych w 2024 r. wyniosła **70 000 zł**.

W 2024 r. dzięki otrzymanym dotacjom z budżetu gminy działającym aktywnie klubom udało zrealizować się następujące cele:

1. Przeprowadzenie regularnych treningów,
2. Skompletowanie sprzętu niezbędnego do przeprowadzenia rozgrywek,
3. Umożliwienie startu zawodników w rozgrywkach piłki nożnej,
4. Poprawienie rezultatów,
5. Organizacja i branie udziałów w meczach piłki nożnej,
6. Utrzymanie stadionów i boisk w stanie pozwalającym na organizowanie rozgrywek,

7. Zakup strojów sportowych, wody i odżywek energetycznych oraz środków czystości.

5.2 Promocja gminy.

Gmina Harasiuki promuje swoją działalność za pośrednictwem strony internetowej <https://harasiuki.pl/> oraz [Facebook](#). Ponadto do promocji wykorzystywane są gadżety reklamowe takie jak: kalendarze, długopisy, smycze, torby reklamowe.

5.3 Organizacje pozarządowe i fundacje.

Na terenie gminy Harasiuki w 2024 r. funkcjonowało **13 kół gospodyń wiejskich** w następujących miejscowościach: Huta Nowa, Gózd, Maziarnia, Harasiuki, Hucisko, Pólsieraków, Sieraków, Krzeszów Górny, Łazory, Rogóżnia, Huta Krzeszowska, Huta Podgórna, Nowa Wieś.

Ponadto w gminie istnieje **8 stowarzyszeń** w tym **2 kluby sportowe**: „Grabniak” Hucisko, Tanew Harasiuki, Stowarzyszenie Wędkarskie „Kopalnia”, Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Harasiuki działające przy GOK w Harasiukach, Stowarzyszenie „Nasze Harasiuki”, Stowarzyszenie „Naszym dzieciom” prowadzące na terenie Gminy Harasiuki 3 publiczne szkoły podstawowe w miejscowościach: Gózd, Hucisko i Krzeszów Górny, Stowarzyszenie „Rozwój i edukacja” działające przy Publicznej Szkole Podstawowej w Harasiukach.

W 2024 r. do Urzędu Gminy w Harasiukach wpłynęło 11 ofert o udzielenie dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku z działań; Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, Kultura fizyczna oraz Turystyka. Dotacje zostały udzielone na następujące zadania:

1. Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Goździki w Goździe „Babki Wielkanocne”- **2500 zł**,
2. Koło Gospodyń Wiejskich Huta Nowa – „Nasza Wielkanoc Łączy Pokolenia”- **3200 zł**,
3. Koło Gospodyń Wiejskich Nowa Wieś – „Tradycyjne stroje dla KGW. Rozwijanie umiejętności szycia”- **4000 zł**,
4. Koło Gospodyń Wiejskich Huta Krzeszowska – „Piknik Rodzinny – W zdrowym ciele zdrowy duch”- **3500 zł**,
5. Stowarzyszenie Rozwój i Edukacja - „Witaj przygodo – Harcerskie biwakowanie w krainie Tanwi”- **4995 zł**,
6. Koło Gospodyń Wiejskich Borowiczanki w Harasiukach – „Harasiucki dzień matki na ludowo” - **2500 zł**,
7. Koło Gospodyń Wiejskich w Łazorach – „Sołtysiada Harasiucka” – **5000 zł**,
8. Koło Gospodyń Wiejskich w Hucie Podgórnej – „Powitanie lata z nowym Kołem Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Podgórzanie” – **3500 zł**,

9. Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Harasiuki – „Konkurs kulinarny „Grzybowe smaki” – **3000 zł**,
10. Ochotnicza Straż Pożarna w Hucisku – „Piknik Wiejski Zakończenie lata” – **2500 zł**,
11. Stowarzyszenie Nasze Harasiuki – VII Rajd rowerowy „Rowerem dla niepodległej” – **2500 zł**.

Całkowita kwota udzielonych dotacji wyniosła **37 195 zł**.